Florentin Smarandache

Oradea 2012

FLORENTIN SMARANDACHE

EXTENSICA.

FOTOJURNAL INSTANTANEU DIN CANTON

AdSumus

Remeti 133A

Bihor

Romania

Email: ad.sumus@laposte.net

Layout&design by AdSumus

Editor: Octavian Blaga

&

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor, Piața 1 Decembrie, nr. 12, Oradea, România.

Sumar

Application / 3

Invitation / 8

Extensica. Fotojurnal instantaneu din Canton / 9

Certificate / 170

Letter / 171

Application for Senior Visiting Scholar

Dear Prof. Smarandache,

I am Xingsen Li, a professor from Ningbo Institute of Technology, Zhejiang University. I am writing this application to apply for a position for senior visiting scholar in your university. The senior visiting scholarship will be funded totally by China Scholarship Council and Education Bureau of Zhejiang Province. At present, China is on the rapid way to upgrade from traditional industry to green economy, there are many issues on the development of data based innovation. I read your paper "Toward Dialectic Matter Element of Extenics Model" and have a strong academic interest in these aspects especially on innovation by Extenics (Its detailed introduction is in Part 4). As Secretary-General of Extension Engineering Committee, I am eager to share information and views in the above-mentioned fields.

Here is my application, including four parts below:

Part 1: Chinese Government Scholarship Scheme

Part 2: Applicant Curriculum Vitae

Part 3: Research Proposal

Part 4: Introduction of Extenics

Part 1: Chinese Government Scholarship Scheme

Sponsor: China Scholarship Council (CSC)

The China Scholarship Council (CSC) is a non-profit institution with legal person status affiliated with the Ministry of Education.

The objective of the CSC is to provide, in accordance with the law, statutes and relevant principles and policies of China, financial assistance to the Chinese citizens wishing to study abroad and to the foreign citizens wishing to study in China in order to develop the educational, scientific and technological, and cultural exchanges and economic and trade cooperation between China and other countries, to strengthen the friendship and understanding between Chinese people and the people of all other countries, and to promote world peace and the socialist modernization drive in China.

China Scholarship Council is financed mainly by the states special appropriations for scholarship programmers. At the same time the CSC accepts donations from the personages, enterprises, social organizations and other organizations at home and abroad.

For more details, please visit the web site: http://www.csc.edu.cn/

Project: Zhejiang Province Excellent College Teacher Study Abroad 2010

This project is launched by CSC and Education Bureau of Zhejiang Province. College teachers in Zhejiang can apply for it, and some excellent applicants will be selected and funded to do research abroad. The intention of the project is to accelerate the international communication and cooperation in culture and education. Meanwhile, by going to excellent universities or institutes abroad, following the academe vanguard, the selected members can learn the advanced ideas, widen they knowledge, buildup they abilities of scientific research, to contribute to the development of the higher education in Zhejiang ultimately. 105 members were selected and sent to study abroad in year 2010.

Terms: 6-12months, decided by both host university and applicant.

Host country: Depends on the application and choice of the applicant.

Language: Depends on the host university, every candidate selected should attend the Training of language and pass the exam organized by CSC.

Commencement: As soon as the candidate get the admission and pass the exam of language. as soon as possible.

Part 2: Please see attached word file "Prof.Li's resume-2011.doc"

Part 3: Research Proposal

Realm: Knowledge management and Innovation

Subject: knowledge based innovation to support small and medium-sized enterprises in rapid developing China

Motive: Study in the high level university abroad, create a bridge of communication and cooperation in culture and development, share my ideas in Extenics, and then service the education and development of innovation in China.

Postscript: Here is the general framework about the research, and more details could be worked out after I get the admission and communication with the tutor.

Part 4: Introduction of Extenics

Extenics is a new science, originally called Matterelement Analysis. It was established in 1983, by Professor Cai Wen, one of the national distinguished experts of China.

As a transverse science, Extenics runs through natural sciences and social sciences. It studies the extensibility of things, the rules and methods for opening up things and then uses them for solving problems. The research objective of Extenics is the solving of contradictory

problems of the reality world. Its basic theory is the extension theory containing matter-element theory and extension mathematics as its two pillars. The matter-element theory includes extension theory of matter-element and the transformation theory of matter-element. Extension mathematics, based on the extension set, is the quantitative tool of solving problems.

For more details please visit: http://web.gdut.edu.cn/~extenics/i.htm

The Assessments from the Members of CAS and CAE:

- 1. "This is an original subject, which has its theoretical foundation and practical applications. This subject incorporates its basic theory into applications. My research work tends to be theoretical. This innovative research work is a great achievement for the research fields in China. The Chinese academia should accelerate its research innovation in order to compete with other countries... The Extenics-based engineering research is a role model in terms of research innovation."
- -- Prof. Wenjun Wu, the Member of the Chinese Academy of Sciences,

http://www.cas60.cn/gjzgkxjsj/2000n/wwj/mtbd/20090 9/t20090919_2512026.html

- 2. "The Extenics-based theory is original. It has not been studied previously by any other researchers including domestic and international researchers. This represents the strong innovation capability of the founder."
- -- Quoted from the official review on "The Extenicsbased theory and its application" by Prof. Xingkun Wang (the Member of Chinese Academy of Sciences)

- 3. "The Extenics-based method applies human intelligence to computer science; it is a tool for incorporating qualitative semantics into quantitative data."
- -- Quoted from the keynote speech of the 9th National Extenics-based Engineering Conference by Prof. Youping Li (the Member of Chinese Academy of Engineering)
- 4. "Original science discovery and technical innovation have become the key fact for social and economical development: The nature of science is to discover unknown factors, to pursue truth, to reveal new phenomenon and principles, to establish new theory and methods. The Extenics-based theory has been founded for 19 years by Prof. Wen Cai from Guangdong University of Technology and his Chinese fellow scholars; this is a valuable research achievement for the Chinese academia."
- -- Quoted from the opening speech of the 9th National Extenics-based Engineering Conference by Prof. Xuguang Wang (the Member of Chinese Academy of Engineering)

Sincere regards, Yours, Mac 2012-3-26

Research Institute of Extension Engineering Guangdong University of Technology

Invitation

Dear Prof. Florentin Smarandache:

For the sake of further promoting the development of Extenics researches, we are pleased to invite you to our Institute for cooperative research on Extenics from May 14 to August 14, 2012.

Guangdong University of Technology will provide the following conditions:

Working Location: Guangdong University of Technology, Guangzhou, China

Working conditions: Research office, Funding the travel, logging in the university's hotel, food, and RBM6000 yuan monthly.

We are looking forward to seeing you in Guangzhou.

Best regards!

Prof. Cai Wen
Founder of Extenics
Honorary Director of Research Institute of Extension Engineering
Guangdong University of Technology
April 8, 2012

Address: 729 East Dongfeng Road, Guangzhou, Guangdong, P.R.China ZIP: 510090 Email: extenics@vip.163.com

Tel: +86+20+37626179 Fax: 020-37626276

Home page: http://web.gdut.edu.cn/~extenics/i.htm

Extensica. Fotojurnal instantaneu din Canton

17.05.2012

Cu moralul extrem de ridicat, alerg pe autostrada I-40 din Gallup spre aeroportul din Albuquerque. Urlă muzica. Ferestrele deschise. Muzică populară românească, din Banat și Oltenia, la casetă. Am înregistrați și pe cântăreții mei din Bălcești: Vasile Oprea (Vasilică a lu' Tirina, vecinul meu), Mărin Covrig (coleg de școală primară și generală), Gheorghe Lupu (mai mare cu doi ani ca mine, stătea peste drum de casa mea).

Când ne duceam pe la discoteci, prin satele vecine, după fete, ei cântau în formaţia locală. Pe mine mă băgau ei pe gratis, ca prietenul lor: "Un cântec pentru Florin", striga Mărin.

Nu ştiam să dansăm, ne fâţâiam şi noi... Dădeam din mâini şi din picioare, ziceam că jucăm *twist*, *shake*... în cerc! Dar invitam şi fete, şi dansam perechi, *tango*, un tango banal, stânga, dreapta, stânga, dreapta...

Dar simţeam un corp feminin apropiat! Mie îmi plăcea de Mioara. Ce vremuri! Eram flăcăi. la liceu sau la facultate.

Am avut noroc cu parcarea maşinii lângă aeroport, pentru trei luni, cât stau în China, plătind 5\$ pe zi, m-ar fi ajuns la 450\$! Dar mi-au spus la Airport Parking că au programe de 50\$ pe lună (de trei ori mai ieftin), numai că trebuie plătit înainte.

M-au rupt, însă, cu viza chineză: 195\$ pentru un an, cu intrări multiple. Trebuie, însă, după 60 de zile, să ies din China (numai bine să merg la o conferință în Singapore) şi să intru iar.

Dar agenția din Los Angeles (Able Tours&Co) m-a taxat încă 280\$ pentru... a-mi adăuga foi la paşaport! Din mai 2006 am noul paşaport şi l-am umplut cu vize. Încă 44 de pagini mi-a pus, să-mi ajungă până în mai 2016.

*

Cel mai scump bilet pe care l-am plătit vreodată pe avion: 2.137,22\$ pe ruta Albuquerque – L.A. – Guangzhou şi retur. Mi-l va rambursa universitatea chineză.

Un bagaj mare dat pe bandă, altul mijlociu (cu laptop-ul înăuntru), și-un rucsac.

15 ore şi 20 de minute de zbor din Los Angeles, cel mai lung zbor al meu! Pe locul doi, cu 14 ore, a fost Los Angeles – Sydney.

Mă duc în necunoscut... Nu îi cunosc pe cei care m-au sponsorizat (decât prin *email*).

15 ore în noapte (avionul merge din est distanță lungă spre vest, invers față de rotația pământului în jurul axei sale de la vest la est).

Lângă mine, un student chinez, Run Peng, îmi dă lecții de chineză (tot n-aveam ce face). Run vorbește mandarină, cantoneză, hakka și lendzo (ultima, limbă nativă). În școli se învață numai dialectul mandarin.

Imagine nocturnă din Guangzhou pe Fluviul Perlă

19.05.2012

Avionul (compania aeriană China Sudică) zboară aşa de lin, nici nu simţi, ca o barcă, plutind prin aer.

Un răsărit portocaliu se zărește prin hublou, ca un brâu diamantin între albastrul închis al cerului și negrul smolit al norilor – parcă ar fi un abis înfiorător...

Nişte chinezi (mi-au povestit în ianuarie trecut când eram la Shanghai) s-au dus în străinătate, și-au cumpărat lucruri, să aibă ca amintire. Dar, când s-au uitat la marcă, au văzut că, de fapt, erau *Made in China*.

A devenit China cea mai mare producătoare din lume, la distanță mare față de SUA, Japonia și Germania. Chinezii fabrică orice, de la ac la rachetă. Au forță multă de producție, și ieftină. Dar au început să crească și preţurile...

Aşadar... trebuie să învățăm mandarină, fiindcă nu se știe care va fi următoarea limbă internațională.

Carnetul cu notițe al autorului

Deng Xiaoping (1904-1977) a deschis ţara investiţiilor străine, şi astfel China a luat un avânt extraordinar (1978-1992).

De ce nu s-a întâmplat acelaşi lucru şi cu România după 1989? Pentru că investițiile n-au fost controlate de guvernul român (ca în China), şi-au venit tot felul de şarlatani şi şmecheri occidentali şi orientali ca să fure, prefăcându-se că investesc sau ajută.

Guvernul român, corupt și aservit intereselor străine, nu s-a implicat în afacerile străine din ţară, lăsând mână liberă bandiţilor şi

asasinilor economici. România este acum în situație jalnică, o semicolonie, slugă la doi străpâni...

FMI a mituit forurile decizionale românești să ia împrumuturi bănești de care n-aveau nevoie, pentru a face construcții inutile.

Un prieten din Phoenix, Aurel Ciorna, nici nu vrea să aibă vreun cont bancar; când trece pe lângă o bancă, el scuipă!

Băncile internaționale au provocat această criză dar, deși executivii lor sunt clar de vină, niciunul n-a fost pedepsit — semn că există corupție la nivel înalt. Vorba proverbului românesc: peștele de la cap se împute!

Bancă în Guangzhou, imagine nocturnă

Am ajuns în Guangzhou, al treilea oraș ca mărime din China (circa 13 milioane de locuitori, mai mult decât jumătate din România), la ora 5:50 dimineaţa.

Umezeală, căldură ca-n cuptor și ceață, poluare. M-au așteptat la aeroport profesoara Li Weihua, de la Facultatea de Computere a

Universității de Tehnologie Guangdong (numele provinciei din sudul Chinei), împreună cu studentul Li Zhiming (care mi-a zis că-n engleză pot să-i apelez Lucas). M-au dus cu mașina universității.

Profesoara Li Weihua şi studentul la masterat Li Zhiming, întâmpinându-l pe autor la aeroportul din Guangzhou

Curat, clădiri moderne şi super-moderne. Autostradă lună. Primesc cartea de vizită a profesoarei. La chinezi, numele de familie se pune în faţă, iar prenumele la sfârşit. Dar văd că numerele de telefoane le scriu cu cifre arabe (ca noi), iar *email*-ul cu litere latine (nu cu ideogramele lor).

1\$ = 6.26\$ (yuan-i).

Seara, la Restaurantul "Grădina Estică" – mâncăruri tradiționale chinezești.

Mâncăruri tradiționale chinezești

20.05.2012

Lapte de... soia (*soy milk*, în engleză; *tónai*, în mandarină) la micul dejun în cantina universității.

Cu autobuzul B3 în Piața Centrală din Guangzhou. Clădiri înalte, can Shanghai, impresionante.

Autorul, în Piața Centrală

Orașul Guangzhou, secvență

Complexul Sportiv Tianhe. Un *mall* subteran, în garaj, luminos, strălucitor, de reclame, ca-n Las Vegas.

Cumpărat un celular Nokia 1010, cu MP3 player, cu 299¥ (cca. 40\$), și 55¥ (cca. 9\$) cartela SIM.

Cu Zhiming, în Grădina zoologică din Guangzhou. Hipopotamul: urât, masiv, leneş ca o vacă.

Autorul, în Grădina Zoologică din Guangzhou

Am intrat și la spectacolul cu delfini și foci:

La prânz, s-a pus o ploaie deasă (ca la tropice), de ne-a udat fleoașcă. Trebuie să-mi iau zilnic umbrela.

Am început editarea la cartea *Extension Engineering*, de Yang Chunyan şi Cai Wen, prevăzută pentru editura Science Press, din Beijing.

M-au cazat la hotelul universității, în Foreign Expert Building, etajul 3, apartamentul 401. Am două camere de dormit, două balcoane, un oficiu cu computer, bucătărie, baie, sufragerie.

Mobilat (plus televizor, frigider, telefon etc.).

Autorul, în biroul său de la *MBA Education Center* al Universității
Tehnologice din Guangdong, împreună cu Li Jianming (Asistentă de
Cercetare) și Profesoara de Computere Weihua Li

*

21.05.2012

Astăzi dimineață, eclipsă de soare vizibilă din Asia: Luna în linie directă interpusă între Pământ și Soare. Se vede o dată la câteva sute de ani dintr-un colt al Terrei.

Pe canalul 34 (CCTV News) văd știri în engleză. Toate celelalte canale sunt în dialecte chineze.

La Institutul de Cercetări Inginereşti Extinse din cadrul Universității de Tehnologie Guangdong întâlnesc pe profesorii Cai Wen [se citește Țai Uen], președintele institutului și fondatorul disciplinei Extensică (de rezolvare a problemelor contradictorii), și pe profesoara Yang Chunyan, vice-președintă a institutului – coautorii

cărții *Extention Engineering* (tradusă din chineză în engleză – eu trebuie în zece zile să corectez gramatica).

Prof. Weihua Li, Autorul, Prof. Cai Wen, Prof. Yang Chunyan şi o studentă la Masterat

Dr. Cai Wen expune prima parte a cărții lor de 330 de pagini în diapozitive (PowerPoint). Profesoara Li Weihua traduce. Vorbeşte engleză corect, fluent.

Deosebirea fundamentală dintre Matematică și Extensică: Matematica rezolvă problemele consistente, în vreme ce Extensica rezolvă probleme inconsistente. Matematica consideră că problemele inconsistente nu au soluții; dar Extensica le găsește soluții.

Fațada Institutului de Inginerie Extensică

Extensica înseamnă:

- ✓ A transforma o problemă inconsistentă într-o problemă consistentă;
- ✓ A reduce gradul de contradicţie între părţi;
- ✓ A reconcilia adversităţile.

O jumătate de zi am comentat pe această temă. Mi-au venit câteva idei pe care să le dezvolt:

- ✓ Teoria D(ezert)-Sm(arandache) în fuzionarea surselor în grad mare de contrarietate;
- ✓ Operatorul conjunctiv neutrosofic în intersectarea de informații conflictuale;
- ✓ Operatorii de măsurare a contradicţiei dintre sursele de informaţii.

La ora 6:00 seara m-au invitat la restaurantul "Izvorul Muntelui", aproape de campus.

Din nou simt că mă îngraş. Caut să mă-nvăţ a folosi beţişoarele chinezeşti la masă.

Autorul, învățând să folosească bețișoarele chinezești la masă

Apoi, cu un taxi, mergeam la Râul Perlă, cel mai mare din Provincia Guangdong. S-a-nserat.

În Piața "Floarea Orașului", pe malul râului, clădiri artistice, luminate multicolor: o frumusețe!

S-a dus şi căldura din timpul amiezii. Acum e răcoare şi plăcut. Vedem stadionul olimpic (unde s-au desfășurat Jocurile Asiatice în noiembrie 2010 – jocuri despre care nu se prea face publicitate în America şi Europa.

Parcul Jocurilor Olimpice. Turnul Prieteniei. Clădirea Grupului Xuexiu (cu oficii de biznis).

Ne-ntoarcem cu metroul (doar patru staţii până la universitate). În metrou se anunţă în trei limbi: mandarină, cantoneză şi engleză.

Mereu iau lecții de limba chineză. Mi-e greu cu pronunția și cu tonalitățile. Gramatica chineză este însă ușoară.

Până și mâncarea la restaurant este aranjată în tavă ca o operă de artă.

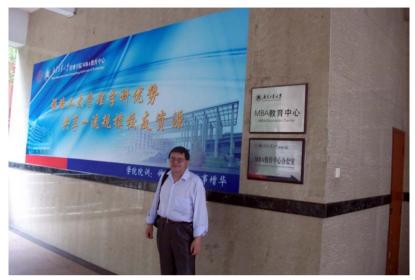
Aranjamente gastronomice

Am un oficiu și la Universitatea de Tehnologie Guangdong, la etajul 8, camera 812, în clădirea MBA Education Center (pe lângă cel din apartament).

Pe canalul englezesc nu pot vedea decât știri, care se tot repetă. Trei luni de zile voi fi fără filme.

Autorul, la Institutul de Inginerie Extensică

Cu Zhiming în Parcul Memorial. Pe aleea principală, un casetofon cu muzică. Şiruri de femei dansând pe-nnegurat. Mai încolo, alte grupuri, bărbaţi şi femei dansând.

Am stat toată ziua în cameră, n-am ieşit decât la cantină, şi-acum mă destind. Am studiat mai multe articole despre Extensică.

22.05.2012

Mă scol diminețile numai la orele 4-5 (după vechiul fus orar).

E cald-cald şi umblu desculţ pe faianţa apartamentului. Afară ies în pantaloni scurţi şi sandale.

Nu zic nu, îmi place atmosfera tropicală, deși la prânz te moleșește și nu mai poți să faci nimic (decât să dormi).

Iniţial, profesorul Cain Wen mă invitase prin Dr. Xingsen Li, de la Universitatea Zhejiang, să lucrez 6 luni – 1 an. Dar pierdeam de la UNM şi mă încurca privind ieşirea la pensie. Le-am propus 3 luni, pe vară, în vacanţă, şi au acceptat.

În chineza (şi japoneza) veche se scria vertical. Abia târziu au trecut la scrierea orizontală.

Umblu desculţ prin Parcul Memorial şi meditez la aplicaţii extensice în filosofia neconvenţională şi în neutrosofie.

Ing. Tudor Păroiu din Dolj, coautor la conectarea filosofiei neconveţionale cu Extensica și neutrosofia

Pe-o bancă, un cântăreț cu arcuşul cântă la un instrument numit $a-h\dot{u}$ (ceva între cobză și vioară).

Dansuri uşoare, liniştitoare, chinezeşti – mai mult pentru spirit decât pentru fizic. Mă amestec și eu printre ei... e plăcut!

*

23.05.2012

Am şi maşină de spălat în apartamentul mobilat. Plus detergent, pastă de dinţi, perie de dinţi, săpun, şampoane. La bucătărie: vase, linguri, furculiţe, cuţite.

În fine, am un job care-mi place: nu fac decât cercetare. Şi în apartament. Îmi notez idei. Nu ies decât la masă.

25.05.2012

Temperatura la Guangzhou: 22 – 32 grade Celsius.

În *Trust Mart* (supermarket). Un fruct mare şi ţepos ca un arici (ori ca un pepene cu ţepi): *niu nin* (în chineză).

Masaj chinez: 50¥ (cca. 8\$) pentru o oră. Pe tot corpul.

Sunt muşcat de ţânţari peste tot. În special mâinile, umerii şi gâtul. Şi mai ales noaptea îmi vâjâie pe la urechi. În mandarină, la ţânţar se zice vâân-dza.

Învăț acum un nou subiect, Extensica, parcă sunt din nou student la universitate.

26.05.2012

Vorbesc cu mama la telefon săptămânal. De-aceea mi-am cumpărat celular (am numărul "chinez" 13802787944), dar am şi fix în apartament: 13610185631 (gratuit).

Zice mama:

Te-a căutat Soare la telefon. Că, dacă vii prin ţară, să te duci la
 Zilele vâlcene. "Pe unde mai umblă trubadurul ăsta?", a spus.

27.05.2012

Clar, am început să mă îngraş. La fiecare masă de prânz ori seară, ne pune automat un polonic de orez alb.

Sunt 20-30 de feluri de mâncăruri din care să-ţi alegi.

Variate feluri de mâncare, aranjate în stil chinezesc în farfurii

Mă forțez să mă-nvăț să folosesc bețele chinezești, în loc de fuculiță. Mai mult de *fun*!

*

Jucat *ping pong* cu Zhiming în Centrul Sportiv Tianhe [se pronunță *Tíin-hă*]. 16¥ (cca. 2.30\$) pentru ½ oră.

Când eram elev în Școala Generală, jucam la club, la Bălcești. Apoi, la liceu, în Craiova, aveam campionate pe școală.

Jucam și tenis de câmp, dar și tenis cu piciorul (în loc de rachetă) – mai ales în liceu.

*

La piscină, 20¥ intrarea (cca. 3.30\$). Suntem obligaţi să purtăm un fes pe cap şi să avem un lacăt pentru a ne închide vestiarul în care lăsăm hainele (aşa că le cumpăr de la chioşcul din faţa casei de bilete).

Autorul, la piscină

Piscina publică găzduiește și concursul de natație. E împărțită în coloane de înot pentru concurenți. Într-o parte există și o tribună.

Lume atât de multă, că mă simțeam la înghesuială și în apă!

*

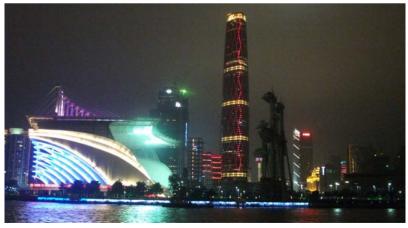
29.05.2012

M-au muşcat ţânţarii şi de obraji. Dimineaţa, când mă trezesc, mă văd în oglindă!

Am mai descoperit un canal de filme şi documentare americane, să mai înţeleg şi eu ceva: canalul 19. Apoi, canale sportive (26 şi 30), unde n-am nevoie de limbă.

În Restaurantul Rotitor, etajul 17, cu profesorul Cai Wen, Dr. Yang Chunyan, plus translatorul Li Zhiming. Mâncare selectă, că-ncep să depășesc 180 lbs., ca înainte de 2009.

Guangzhou, imagine nocturnă din timpul unei plimbări cu vaporașul

Pe malului fluviului Perla, în nordul orașului. Podul (în chineză, ceau) Heai-Gui.

Plimbare pe fluviu cu vaporașul, 48¥ (cca. 8\$), 80 minute.

Faleza, luminată constant. Clădiri înalte. O feerie de culori!

Reclame mişcătoare. Reflectoare la poduri...

Ca un Vegas pe apă...

Pod peste fluviul Perla, supraluminat

Tot nu văzusem fotbal în America, o să mă satur aici (fiindcă sunt singur, n-am cu cine vorbi).

Li Jianming (cercetător asistent) și Cao Liyuan (studentă graduată, adică la master sau la doctorat) m-au contactat din cadrul Institutului de Extensică.

Stau pur şi simplu nemâncat (ori beau ceai gol, nu cafea) – doar să slăbesc la loc.

*

Asiaticii sunt mărunței, arată ca nişte copii. Totuși, puţini chelioşi şi puţini burtoşi, în comparaţie cu rasa albă.

Autorul, în Parcul Yue Xiu, notându-și câteva idei

Deşi anulasem înţelegerea, până la urmă tot am fost în Parcul Yue Xiu [se citeşte *lu-e-şeu*] cu Zhiming (în engleză a adoptat numele Lucas, şi-mi spune să-l folosesc dacă nu îi reţin numele chinezesc).

În metrou şi în stații, există semne şi în engleză, deci te poți descurca.

Frumoase poze am făcut noaptea, pe fondul reflectoarelor multicolore!

Autorul, într-o baie de lumini și ideograme chinezești

Mă satur de fotbal, seara, la televizor. Vizionat parțial meciul dintre echipa locală Hen-da Guangzhou (Evergrande) și FC Tokyo. Iuți, bătăioși, jucătorii ambelor echipe. Am ținut cu chinezii, care au câștigat: 1-0.

31.05.2012

Mi-am deschis cont la Banca de Comerţ Chineză (*China Merchants Bank*), unde voi primi salariul de la universitate. Mi-au dat şi un card, să pot extrage banii din bancomatele ATM (există unul chiar în campusul universitar).

*

Am donat vreo 20 de cărţi, autor-ate de mine, la Biblioteca Universităţii de Tehnologie Guangdong din Guangzhou.

*

În Parcul Memorial din oraș a fost ridicat un mausoleu în cinstea luptătorilor din Alianța Revoluționară care, la 27 aprilie 1911, s-au revoltat contra împăratului pentru înlăturarea dinastiei. Au murit peste 100 de rebeli, printre care și liderii lor: Yu Peilun, Lin Wen, Lin Juemin, Fang Shendong.

72 de trupuri sunt înhumate aici.

Revoluţia a eşuat. Monumentul a fost construit în 1921 şi e format din 72 de stânci reprezentând pe cei dispăruţi în revolta din Guangzhou.

În fundul parcului, este o stelă din piatră înaltă de 3,92 m și lată de 1,82 m, pe care sunt înscrise numele eroilor, stelă instalată în anul 1934.

Lateral, o capelă închinată comandantului garnizoanei din Guangzhou, Deng Zhongyuan (1886 – 1922), asasinat în stația de cale ferată Jiulong din acest oraș.

1.06.2012

Pe bulevardul Huanshi, pe care-mi fac plimbarea de seară, văd restaurante indoneziene, otomane (chiar așa se numea unul) etc.,

în afara celor americane de *fast-food* (McDonald's, KFC etc.). Biznisuri din toată lumea.

Imagine stradală din Guangzhou

Am întâlnit și prin Guangzhou femei îmbrobodite. Vin, probabil, din zona tibetană, ai cărei locuitori sunt musulmani. Dar guvernul chinez nu le dă voie bărbaţilor, chiar dacă-s de religie islamică, să aibă mai multe neveste.

2.06.2012

Pe căldura asta mare... am răcit! Mă ustură nasul, gâtul...

Am lăsat geamurile deschise la maxim și-am stat în curent.

Chinezoii mititei (3-4 ani) cu căști roșii, albastre în cap și pe patinuțe... parc-ar fi niște buburuze!

*

4.06.2012

Răceala se accentuează, mă ustură în continuare nasul și gâtul, și am febră. (Să nu fie vreo boală tropicală!)

Mi-am cumpărat antibiotice (amoxicilină), paracetamol, amantadin şi spray nazal (xylometazoline). Cumpărat şi vitamina C (preventiv) şi Yanboshi (picături de ochi, fiindcă se termină Systane-ul meu adus din America). Aproximativ 16\$ toate.

Acum 10 ani, când am venit prima dată în China, am văzut o grămadă de biciclete pe străzi. Astăzi, rar dacă mai apare vreuna. Şi-au cumpărat toți maşini.

Bulevard cantonez comun

Invitat să iau ceaiul de dimineață la restaurantul The Garden Hotel, cel mai vechi din oras.

În Guangzhou există obiceiul de a bea împreună cu familia sau prietenii ceaiul de dimineață, și-apoi se rămâne la discuție.

Descopăr în Parcul Memorial și un cor benevol, un grup de 20-25 de persoane (format mai mult din doamne).

Autorul, sorbind ceai

Pe lângă tombele celor 72 de martiri revoluţionari, din anul 1911, există şi Templul lui Shi Jianru, şi tombele altor eroi, precum Yang Xian Yi, Lei Yintang, şi mormintele lui Feng Ru, Deng Zhongyan, Wang Chong, Liang Guoyi, Jing Guezhi, Wei De etc.

*

Mai sunt şi chinezi, oameni în vârstă, care umblă desculți ca mine prin parc – din motive terapeutice.

*

7.06.2012

Orașul – ca un stup zumzăind de albine.

Recitind jurnalele mai vechi, retrăiesc emoţiile şi locurile văzute.

Guangzhou, văzut de la înălțimea ferestrei

٠

10.06.2012

Vorbit cu Mihai (băiatul cel mare) prin Skype.

SCO (summitul ţărilor asiatice, conduse de China şi Rusia, cuprinzând Iranul, Pakistanul, iar Afganistanul ca invitat, etc.) versus NATO (puterile vestice).

Cetățenii chinezi, pentru a vizita Hong Kong-ul și Macao (deși ambele orașe aparțin acum Chinei), au nevoie, în mod paradoxist, de viză!

Noaptea mă pişcă ţânţarii. Mă bâzâie. Nu pot să dorm...

Am găsit în apartament o cutie cu spirale (în engleză, *Lanju Mosquito Coil*) și-o brichetă. Seara, aprind câte o spirală, care arde mocnit timp de zece ore și produce un fum ce omoară ţânţarii. Deseori uit, dar mi-aduc aminte noaptea... ţânţarii!

Mic dejun între profesori

12.06.2012

China trimite trei astronauţi în cosmos (doi bărbaţi şi o femeie), pentru prima dată în istoria ţării lor. Concurează, aşadar, SUA, UE şi Rusia. Misiunea Shenzhou – 9.

Citesc cartea *Treizeci și șase de strategii*. Din istoria militară chineză. Despre "șmecherii", aș putea zice... cum să înșeli adversarul!

Întâmplări reale, de fapt, pentru că se tot băteaua statele chinezeşti între ele. Dar şi din războaiele vestice, mai aproape de zilele noastre (sec. 19 şi 20).

13.06.2012

Luăm ceaiul de dimineață (obicei chinezesc) la Hotelul Shamian, unde se discută afaceri.

Obișnuitul ceai de lucru

"Afacerea" noastră este... publicarea cărții Extensica inginerească la Editura <Presa științifică> din Beijing, în asociere cu o editură americană.

Ne plimbăm prin Parcul Shamian, pe insula din Lacul Lebăda Albă. Când China se afla parţial sub ocupaţie occidentală, zona aceasta, Shamian, era sub stăpânire engleză, iar localnicii n-aveau voie să vină aici.

Pe alei şi pe malul lacului, vârstnici practică *Tai Chi* [se citeşte *Tai Gi*]. Profesorul Cai Wen face exerciţii Tai Chi de 50 de ani. Ne spune că e uşor să te apuci, dar e greu să perseverezi...

Exersând Tai Chi

Mi-a stârnit şi mie curiozitatea, fiindcă Tai Chi este o combinație de yoga şi meditație, derivat din Artele Marțiale.

La Craiova, Puiu Dumitrescu, răposatul meu prieten şi fost universitar, mă iniţiase în yoga. Eu eram fascinat: mi se părea un melani de real cu fantastic.

Tai Chi este conectat şi cu taoismul (dualitatea Yin-Yang, adică pozitiv/negativ, bărbat/femeie, alb/negru etc.).

Fondator al boxului Tai Chi se consideră călugărul Chang Sanfeng, de la mănăstirea Wutang, din timpul Dinastiei Ming (sec. 14-17). Discipolii săi au format diferite stiluri de Tai Chi, care poartă numele lor: Chen, Hao, Hu Lei, Sun, Wu, Yang, Zhao Bao.

Tai Chi îmbunătăţeşte sănătatea prin exerciţii de respiraţie (*Qigong*), focalizarea atenţiei, alertare mentală, reducerea stresului şi a tensiunii arteriale, introspecţie, încălzire şi învigorare a corpului, susţinerea energiei, vitalizarea forţei *qi* (care curge prin meridianele corpului, conform credinţei Tai Chi), mărirea concentrării psihice.

Tai Chi este încet, uşor, graţios.

Precursor al Tai Chi-ului a fost omul de ştiinţă medicală din China antică Hua Tuo, care-a trăit în secolul 2 d.Chr. şi a folosit pentru prima dată anestezia cu plante.

Hua Tuo a încercat să imite mişcările a cinci animale: tigrul, căprioara, ursul, maimuţa şi pasărea, în ceea ce el a numit "capriciul celor cinci animale" (wu qin xi). Hua Tuo a transmis învăţăturile sale discipolilor săi Wu Pu şi Fan A.

Şedinţă... extensică de lucru

Mi se pare prea steril să fac numai matematică, prea monoton, abstract, rupt de realitatea simplă care mă înconjoară.

M-atrage și mitologia, terapia, psihologia, filozofia, științele sociale și politice.

Frontispiciu unei clădiri din Guangzhou

EURO 2012. Îi arată pe jucătorii ăștia cum scuipă mereu pe teren. Şi-apoi se tăvălesc pe gazon... Disgrațios!

Dansuri cu evantaie roz în parc. Numai fete. Mă, mă, ce mumos!

Dacă este atacată, China trimite câteva milioane de soldați. Pentru China, câteva milioane e nimic! Dacă aceștia sunt uciși, trimite alte câteva milioane...

Până când inamicul nu mai are muniții să-i omoare!

15.06.2012

Chinezii au lansat un sumersibil, numit Jiaolong, la adâncimea de 6.000 metri.

Conferință de presă cu cei trei astronauți ai misiunii Shenzou – 9: Jing Haipeng, Liu Wang, Liu Yang (femeie).

16.06.2012

Sub apartamentul meu, la numărul 301, locuiește o familie de japonezi. Ea predă japoneza la UTG timp de un an.

Explicând... extensiv!

De la Centrul Spaţial Jiuquan din China se va lansa racheta Shenzou – 9 la ora 18:37 (ora Beijing-ului).

Lungi comentarii, documentare în mass-media chineză.

Curios că nu mi-e foame, deşi nu mănânc – sar peste mesele de la cantină.

Seara, în sala de operă din Guangzhou, din centrul orașului. Clădire impresionantă, măreaţă; arhitectură modernă. Intrarea scumpă: 180¥ (cca. 28,60\$) de persoană.

Dar lume berechet. Sunt la balcon cu Zhiming, studentul de la Institutul de Extensică și Științe Inovative. Spectacolul de balet, în

patru acte, "Dunhuang, ţinutul meu de vis", susţinut de Formaţia de Operă din Lanzhou.

Dunhuang este un loc în vestul Chinei (pe lângă Xi'an). Iar Lanzhou este capitala provinciei Ganshu.

Secvență din timpul unui spectacol la Opera din Guangzhou

Subiectul: tânărul pictor Mogao se îndreaptă spre Dunhuang pentru a se dedica artei plastice. Trecând prin deşert, este pe punctul de a sucomba din cauză că e rănit. E salvat însă de eroina Yueya, fiica Marelui General.

Ajuns în Dunhuang, Mogao se reîntâlneşte cu Yueya şi amândoi se îndrăgostesc. Marele General se opune, cerându-i fiicei lui să se mărite cu un bărbat bogat şi faimos.

Yueya refuză și fuge în peșteră la Mogao. Dar Marele General cu armata sa îi încercuiește. Yueya îi salvează viața pentru a doua oară lui Mogao: când tatăl ei vrea să-l înjughie cu sabia, ea sare în fața lui și primește în plin lovitura...

(lată și istoririsiri când și femeia salvează ori se sacrifică pentru bărbat, nu doar invers.)

Baletul Operei din Guangzhou

În locul unde ea moare, se naște un izvor. Mogao își înmoaie pensula în apa izvorului și realizează cu o melancolică trăsătură capodopera sa plastică.

Grota Mogao și Izvorul Yueya există și astăzi în Dunhuang, ca o legătură imortală între iubire și artă.

Mogao şi Yueya sunt Romeo şi Julieta orientali.

Conflict intens. Muzică superbă, puternică... marşuri militare, de parcă începuse războiul cu adevărat!

Foarte frumos, evantaie de culori, fundal roşu (la venirea armatei), parcă luase foc scena, albastru (în peşteră), parcă îngheţasem, verde (dansul fetelor).

Costume fastuoase, în mozaicuri de culori... O feerie pe scenă produsă de lumini. Povește siropoasă, lacrimogenă.

Balet... de lumini!

Programul sălii era în cinci limbi: mandarină, engleză, franceză, spaniolă și germană.

Trei actori listați în rolul principal Mogao: Zhao Hongwei, Gong Zheng și Sun Fubo. Patru actrițe în rolul principal Yueya: Liu Fang, Wang Yitong, Guo Ying și Tang Shiyi. Şi doi actori în rolul Marelui General: Ju Song și Yang Xi.

70 de balerini și încă vreo 80 de muzicanți în Orchestra Simfonică din Lanzhou. La mărimea Chinei, și formațiile lor culturale sunt imense!

Acest spectacol de balet a obținut multe distincții: Premiul Lotus, Premiul Wenhua, premii ale Ministerului Culturii, Ministerului Radioului, Filmului și Televiziunii, Ministerul Știrilor și Publicațiilor ș.a.

lar Orchestra Simfonică din Lanzhou, începând din 1988, al cărei dirijor este Xiaolin Su, a prezentat 14 concerte simfonice, 25 spectacole şi 8 concerte de Anul Nou.

Altă secvență din timpul baletului "Dunhuang, ținutul meu de vis"

Cântăreţi chinezi celebri, precum Hong Yao, Weiwei Lu, Xia Wang, Zhi Cheng, au participat la performanţele orchestrei.

Compania de dans şi cântec din Lanzhou s-a înfiinţat în anul 1970 şi a prezentat spectacole prin zeci de ţări din Asia, Europa şi Africa.

Apropo de puterea (culturală) a Chinei: am văzut pe *YouTube* un cor chinez de 10.000 de persoane pe un stadion, cântând Simfonia a IX-a de Beethoven. Ceva maiestuos!

Sunt biograful meu însumi prin acest jurnal! Detaliat (poate prea!).

Autorul, autobiografiind

*

17.06.2012

China plănuiește punerea pe orbita planetei a unei stații planetare în anul 2020.

18.06.2012

"Mulţumesc" în chinezeşte, ca gest, se face cu două degete bătând în masă (arătătorul și degetul mijlociu).

Umblu numai în pantaloni scurți (și la prezentări la universitate!).

Cu profesorul Cai Wen de la Universitatea Tehnologică din Guangzhou

*

19.06.2012

Jackie Chan, vestitul actor american de origine chineză, taie panglica deschiderii Festivalului Internațional de Film de la Shanghai.

*

20.06.2012

Ce căldură dură!

Mă topesc...

Clădirea operei din Guangzhou a fost proiectată de către arhitecta britanică de origine irakiană, Zaha Hadid.

Incredibilă realizare!

Clădirea Operei din Guangzhou

În afară de Opera din Beijing (*Jingju*), există și opera cantoneză (*Guangdong*) care se practică și în Hong Kong, Macao, Singapore și Malaezia. Opera cantoneză are două tipuri de piese:

- Mou, cu temă de război, incluzând şi arte marţiale şi acrobaţie;
- 2. *Man*, cu teme poetice și culturale.

Sala Mare a Operei din Guangzhou are 1.800 de locuri.

Simt mereu nevoia să mănânc ciocolată. Pentru energie, pentru efort intelectual. La 2-3 zile cumpăr câte una.

Sex, violenţă, bani – asta înseamnă filmele comerciale actuale.

EURO 2012. Meciurile sunt noaptea, la orele 2-3... Nu stau să mă uit. Mă mulţumesc să aflu dimineaţa rezultatele de pe site-ul oficial (pe internet). Apoi, când obosesc sau mă plictisesc de cercetările mele, deschid iar televizorul şi le văd în reluare, iar la ştiri sunt date fazele de gol.

*

Mama la telefon:

- Vezi că eşti singur prin lume...
- Lasă că mă descurc eu!

Artele marţiale chineze se numesc *Kung Fu*. Am văzut afişe peste tot despre ele.

22.06.2012

Săptămânal mă duc colegii la un restaurant sau într-o mică excursie.

La Restaurantul Tao Ran Xuan n-am găsit locuri.

Ne-am mutat la Regal Cuisine (era numele în chineză și engleză) – tot pe Insula Ersha a fluviului Perla.

Are multe brațe care se împletesc între ele prin oraș.

Mâncăruri chinezeşti care nu au traduceri:

香酥核桃 xiangsuhetao

姜汁松花蛋 jiangzhisonghuadan

盐烤青鱼 yankaoqingyu

葱头酱蒸茄柳 congtoujiangzhengqieliu

海皇一品鲜疏 haihuangyipinxianshu

辣椒叶 lajiaoye

家乡煎薄餐 jiaxiangjinbocan

plus *ceaiul verde:* 碧螺春 Biluochun.

Mă umflu de-atâtea bunătăţuri, dar nu mă satur.

Lipseşte pâinea de la masă.

Se bea mult ceai (permanent la întruniri). Sunt multe fierturi și mai puţine prăjeli.

Din nou la un dineu, cu prof. Cai Wen, Mihai, Weihua Li şi Xingsen Li

A plouat de două ori astăzi. *Şai iu* $\downarrow l\ddot{a}\uparrow =$ plouă.

În holul de concerte Xinghai (după numele unui compozitor chinez renumit). Citesc afișe cu interpreți europeni care vor concerta aici: Paolo Rigutto, Florian Noack (recitaluri la pian), Gigon Kremer cu orchestra de cameră baltică, iar local, pianiștii Niu Niu și Shen Wen-Yu.

Eu sunt primul invitat străin la Institutul de Extensică. După mine, în toamnă, e programat profesorul japonez Yama Kawa. Am recomandat și eu profesori din România (Luige Vlădăreanu, Ovidiu Şandru, Ștefan Vladuțescu), Franța (Arnaud Martin, Jean Dezert), Australia (Sukanto Bhattacharya) și India (W. B. Vasantha Kandasamy).

Avem orez la fiecare masă de prânz şi seară. Am cerut o dată să-mi dea "mai puţin" (*i-din-din fan*), dar nu m-a-nţeles bucătarul şi chiar mi-a dat mai mult c-un polonic.

Avem şi ciorbe de ţi le fac pe loc: îţi alegi din coşuleţe ce legume să pună şi ce cărnuri. Pe care bucătarul le amestecă într-o cratiţă cu apă şi le fierbe pe aragaz în faţa ta. Eu încerc plante exotice.

Hrană din belşug, frumos dichisită în farfurii

La Muzeul de Artă din Guangzhou mi-au cerut paşaportul la intrare. Filme, pliante, afișe – totul numai în chineză. Nu înțeleg nimic – doar desenele și picturile. Şi ce vorbesc cu ghidul...

23.06.2012

Trei zile de sărbătoare în China: 22-23-24 iunie. Festivalul Bărcii Dragonului. Nu se lucrează.

Pe fluviul Perla, bărci (caiacuri) lungi de 30 de metri, cu tobe și vreo 70 de vâslași cu pălării și cămăși albe, alte bărci cu vâslași fără cămăși, ori cu tricouri galbene.

Caiacuri pe fluviul Perla

{Când scriu jurnalul, simt că nu-mi pierd timpul: ci acumulez şi transmit informații culturale sau științifice.}

Zbârnâitul artificiilor și fumul care-l stârnesc competitori din orașele sudice Guangdong.

Festivalul Barca Dragonului (sau Tuen Ng, sau Duan Wu) are loc în a cincea zi a celei de-a cincia luni din calendarul chinez în memoria poetului Qu Yuan.

Qu Yuan a fost înlăturat de la curtea Regelui Chu Huai Yang prin intrigi, dar poporul îl știa de om bun. Qu Yuan s-a aruncat în râul Miluo cu o piatră legată de piept. Lumea a vrut să-i salveze trupul,

să nu fie mâncat de peşti, şi-au aruncat mâncare zongzi pentru peşti. De asemenea, s-au urcat în bărci şi-au bătut tobele ca să sperie peştii.

Regele Chu devenise foarte corupt. Era în perioada Statelor Războinice: Zhao, Wei, Chu, Qi, Yan, Qin şi Han, dintre anii 476 sau 453 î.Chr. până în 221 î.Chr. Statul Qin cucereşte celelalte şase state, unificând China în anul 221 î.Chr. şi formând dinastia Qin.

Festivalul Barca Dragonului

Expozițiile a doi pictori chinezi cunoscuți am văzut ieri la Muzeul de Artă: Xu Qiang Song, din provincia Guangdong, autor de desene în peniță, pe dimensiuni mari, înfățişând peisaje naturale; și Chen Dayu (1912-1963), cu un stil "foarte chinezesc" aș zice eu: ideogramele chineze încorporate pânzelor sale.

Cu o lună înainte fusese organizată expoziția pictorului Jiang Yue: artă cu cerneală pe hârtie.

Fragment din expoziția pictorului Jiang Yue

*

25.06.2012

Am întâlnit doi studenţi ruşi (mi-au spus că în total sunt 12) care studiază limba mandarină la UTG.

26.06.2012

Mă fac tobă de politică şi fotbal – numai din astea pot vedea la televizor (pe celelalte canale nu înțeleg limba).

Război civil în Siria. Criza europeană. Alegerile din Grecia. Sacțiuni contra Iranului. Și alte clovnerii pe scena politică internațională.

Pe urmă, Campionatul European de Fotbal. Acum patru ani, în 2008, vedeam finala europeană din Germania – eram la o conferință. Acum, în 2012, o văd din China.

La Grădina Botanică (înființată în 1929). Floră și faună specifică Chinei de Sud.

Livadă de pomi mango. Pădurea ecuatorială.

Despădurirea duce la extincția multor specii de animale (în jungla Amazonului s-a sistat prin lege).

Cel mai înalt arbore ajunge la 80 m în pădurea ecuatorială Xishuangbanna.

Doi arbori care se împreună și formează un singur arbore (arborele Banyan și un smochin colorat împreunați), în satul Zhuang, provincia chineză Guagxi.

Imagine spectaculoasă din Grădina Botanică din Guangzhou

Arborele de cauciuc.

Arborele plat (Ficus microcarpus Linn.f.), parc-ar fi un perete.

Pomi care-s verzi tot anul.

Tip de lotus, numit "Victoria", a cărui frunză ajunge la 2,5 – 3,5 m diametru, putând susţine cca. 30 kg. Acest lotus înăbuşe celălalte plate alăturate.

Ierburi subacvatice.

Autorul, în Grădina Botanică din Guangzhou

Grădina Botanică din Sudul Chinei este afiliată Academiei Chineze de Științe.

Ea a fost înființată de către Woon-young Chun în anul 1929 sub numele de Institutul de Agricultură și Foresterie al Universității Sunyatsen.

Se întinde pe 333 ha şi cuprinde 13.000 de specii de plante. Este un conservator al speciilor rare şi-al celor pe cale de dispariţie.

Grădina Botanică este o "lume a plantelor": deșertice, alpine și polare, exotice, acvatice și savanice.

Seră din Grădina Botanică din Guangzhou

Sub formă de seră şi acvarii. Cuprinde circa 1000 specii de plante din pădurea tropicală, 300 de specii de cactus şi plante suculente, 200 de specii de plante alpine şi polare, mini-plante.

Zhiming zice că el este obișnuit să mănânce orez la fiecare masă. Fără orez nu poate.

Pe canalul CCTV News s-a anunțat că USL a câștigat alegerile în România.

Sorana Cârstea a învins într-un meci de tenis.

La restaurantul Qi Lin Xuan.

Aranjamente spectaculoase de mâncare

Ceştile, farfurioarele sunt sigilate în plastic. Ospătarii le desfac în faţa noastră. Primim un vas cu apă fierbinte, din care punem în ceşti ca să le spălăm. (Aşa e obiceiul, mi se explică.) Clătim ceştile şi turnăm apă înapoi în vas. Ceai chinezesc. "Să-l bem în stil Kung Fu", propune profesoara Yang Chunyan. Kung Fu înseamnă, ştiam eu, arte marţiale. A bea ceai în stil Kung Fu înseamnă să-l bei încet, gândind, meditând, în special.

"Cum se zice ceaiul este bun?", întreb. *Tcea hen hau*. Tradus cuvânt cu cuvânt, devine "ceaiul foarte bun". "Dar nu văd niciun verb în această propoziţie", mă mir eu. "Nu e nevoie!", îmi răspunde Zhiming.

Ceaiul și scrisul de toate zilele

De ce limbile asiatice par răstite? (Când vorbesc doi inși, ai impresia că se ceartă.) Pentru că majoritatea silabelor sunt accentuate.

În română, un cuvânt de 3-4 silabe are doar o silabă accentuată. În chineză, toate silabele pot fi accentuate.

"Cum se zice mulţumesc pentru mâncare?", mai întreb. Şie şie min $d\check{a}$ $t\hat{a}$ -u. Care, tradus cuvânt cu cuvânt, devine "mulţumesc mâncarea ta". "Păi, unde este prepoziția pentru?", mă mir eu. "Nu e nevoie de ea!", îmi răspunde iar Zhiming.

Povesteam cum i-am spus unui bucătar la cantină: *I-din-din fan*. Adică să-mi aducă mai puţin orez. El a dat din cap şi-am crezut că a înţeles. Dar, când mi-a întins tava cu mâncare, nu că mi-a pus mai puţin, cum cerusem, dar mi-a dat chiar mai mult decât normal.

Le-am istorisit întâmplarea colegilor chinezi de la universitate, și ei au râs: "Păi, a vrut să-ți dovedească că-ți face un serviciu cât mai bun!".

Farfurie cu delicatese

Învăț nişte cuvinte (pronunția chineză) de la o persoană, iar când le pronunț alteia... nu mă înțelege. Şi-asta mă descurajează....

Mă duc la un chioşc şi comand *pi-geo* [bere]. Vânzătorul mi-aduce două sticle. Am văzut eu că preţul era prea mic: 5¥ (cca. 0,80\$)...

Ajuns acasă, desfac o sticlă și constat că e... limonadă acidulată!

China aniversează 15 ani de la re-anexarea Hong Kong-ului (fost sub britanici o sută de ani). Deviza chinezilor, extensică, este: "O ţară, două sisteme".

Imagine din Guangzhou

29.06.2012

Capsula Shenzhou – 9 a coborât pe Pământ după 13 zile în spaţiu.

Urmăresc la televizor pe CCTV News. Durează readaptarea astronauţilor de la micro-gravitaţia de pe orbită la gravitaţia planetei.

Oasele şi circulaţia sângelui se diminuează în cosmos. S-au făcut simulări în Rusia privind condiţia fizică şi psihică a astronauţilor la durate lungi (de câteva luni) în spaţiu.

Pentru prima dată când China trimite oameni în cosmos.

Căpitanul Jin Haipeng iese primul din capsulă, după vreo jumătate de oră de pregătiri când capsula deja aterizase. Apoi Liu Wang (foarte vesel, radiind de bucurie) și astronauta Liu Yang.

Inițial, astronauții nu pot sta în picioare. Trebuie să-și exerseze mușchii. Vor trece în carantină câteva săptămâni.

Compoziție statuară din Guangzhou

Din nou la operă în Guangzhou. "Floare de iasomie", piesă muzicală. Compozitor, Meng Qingyun, textier Minghe, director Wang Yansong. Actriță în rolul principal, Wang Li.

Un oraș pe apă proiectat pe ecran (ca la cinematograf).

Într-un coşuleţ este abandonată o fetiţă nou-născută, Jiao Ali.

Opera – dramă într-un act de două ore – este în mandarină. Înțeleg din imagini, acțiuni și ce-mi mai traduce Zhiming.

{Când aplaudau spectatorii, parcă erau ropote de ploaie în sală.}

Frumos cum barca alunecă pe valuri – alunecare simulată din fum şi lumini.

Muzica e la un instruent chinez numit erhu (asemănător cu cobza).

Peste 18 ani, fetița ajunge mare actriță și vrea să afle cine-i sunt părinții biologici.

Descoperă că tatăl ei real este un om bogat și mama ei fusese cântăreață, dar s-a sinucis când și-a pierdut glasul și nu mai putea să cânte.

Tort aniversar

30.06.2012

Astă-seară a venit profesorul Xingsen Li, de la Universitatea Zhejian, Director al Institutului de Administrare a Informațiilor și Sisteme Informaționale. Va locui în camera alăturată. Împărțim un apartament. A lucrat și în Extensică (extensii).

Mi-aduce cadou un ceai din flori galbene (la început crezusem că-s romanițe) – care se numesc *hang iu hua* în chineză, și se bea vara.

Xingsen vorbeşte doar mandarină, nu ştie cantoneză. Jumătate din Guangzhou au ca limbă nativă cantoneza, dar cunosc şi mandarină.

Prof. Cai Wen, cuvântând

Mi-am cumpărat un dicţionar de buzunar: englez – chinez şi chinez – englez.

Când vreau să cumpăr ceva, mă uit în dicţionar şi-i arăt vânzătorului semnul chinezesc 煮皂. De exemplu, azi am cumpărat săpun în acest fel.

Din păcate, nu se dă și pronunția cuvântului chinez în versiunea englezo-chineză. În partea a doua, chinezo-engleză, se dă propunția cuvântului chinez, dar nu știu ordinea ideogramelor ca să caut cum se citește "săpun".

La Muntele "Norul Alb" de lângă Guangzhou.

Spre Muntele "Norul Alb"

Cum pronunță ei România: Ró-má-ní-á (cu accent pe fiecare silabă).

La Restaurantul "Chao Shan Xuan Yuan Lin Shi Fu" [Mâncăruri delicioase în Provincia Chao].

"Delicios" se zice *méi úi* (accent pe fiecare silabă), dar dacă spun "mâncare delicioasă", atunci se pierde particula *úi*: *mei şâ*.

Mâncarea zong-zâ se înveleşte în frunze de bambus (ca sarmalele), legate. O servim cu... mănuşi de plastic (să nu ne murdărim); frunza... nu se mănâncă!

Cu prof. Cai Wen, la restaurant

Ne întâlnim la ceai și discutăm ore în șir.

Xingsen vorbeşte engleza cursiv, faţă de Zhiming, cu care de-abia mă înţeleg.

Proiecte de cercetare, de colaborare.

Autorul, explicându-și teoriile

Cuvinte scurte, de 1-2-3 litere, în mandarină. Variante precum: sî, şî, şo, şe, şu, şi...

*

Urcăm, fie pe drumul principal, fie pe scurtături, până în vârful numit "Vederea Amurgului BayYun", amenajat în anul 1964, de unde avem panorama orașului Guangzhou.

Trecut prin grădina Yuntai. Merg desculţ pe cărările peitruite – numite de chinezi "Drumurile sănătății", datorită masajului la talpi.

Sunt împreună cu profesorii Cai Wen, Xingsen Li şi omul de afaceri Zhen Qing Su, care îşi propune să promoveze Extensica în sistemul educaţional.

Autorul, alături de Omul de afaceri Zhen Qing Su, Prof. Cai Wen, şi Prof. Xingsen Li

Un arbore numit ru, ale cărui rădăcini cresc de pe crengi spre sol (am mai văzut așa ceva în Hawaii și India).

Autorul şi prof. Cai Wen, lângă un arbore Ru

Ce faci dacă ajungi la o răscruce de multe drumuri, pe care drum o iei? Un filozof chinez antic, Zhuang Zi, a spus că nu trebuie să te grăbeşti, te oprești și meditezi.

Din nou la restaurant (Chong Qing Xiao Dong Tian [Mica Peşteră Chong Qing]. Bem un amestec format din opt tipuri de ceaiuri (*ba bo tcea*).

Profesorul Cai Wen afirmă că prind foarte repede (referitor la... limba chineză), fiindcă îl stresez cu întrebările tot timpul. Cum se zice la asta? Dar la aia?

La restaurantul rotitor: Prof. Yang Chunyan, Prof. Cai Wen, Autorul, şi traducătorul Zhiming Li

Numai că, după ce "învăţ" (memorez) ceva de la un coleg, când mă duc și-i pronunţ altuia... nu mă înţelege!

{Nu ţin cont de tonalităţi, şi asta schimbă complet semnificaţia...}

Mă-ndes cu mâncăruri, gust din toate, de curiozitate – şi-mi creşte iar burta... Ca măsuri de reparare, sar peste mese la cantină...

"Lună / frumoasă" rimează în chineză:

Pio lean / iúă lean.

Este lună plină.

Ne plimbăm prin Piaţa Hua Cheng [Floarea oraşului].

{Scriu mergând...}

Am citit luna trecută o carte dată de profesorul Cai Wen. Despre metode extensice folosite în antichitatea chineză: *Folosește în mod flexibil cele "Treizeci și șase de Stratageme"*, ediție chineză-engleză. Despre tactici reale în răuboaie chineze vechi, dar și din unele bătălii mai apropiate de zilele noastre.

Precum "Arta Războiului" a lui Sun Tzu, cele "Treizeci şi şase de stratageme" se studiază în academiile militare contemporane.

Sunt metode surprinzătoare prin atitudine, anti-tradiţionale, şiretlicuri.

Stratagemele sunt grupate în şase categorii.

- A. Stratageme când eşti în poziție superioară.
- 1. Să treci marea camuflat:
- adică să acţionezi pe ascuns;
- să nu-ţi ştie adversarul mişcările.
- 2. Asediază țara Wei pentru a salva țara Zhao:
- ţara Wei a atacat ţara Zhao; Zhao a cerut ajutorul ţării Qi; dar Qi, în loc să vină în Zhao s-o apere, a atacat pe atacator, adică ţara Wei, care rămăsese fără apărare solidă; cu alte cuvinte:
- să ataci inamicul în punctul său slab și să-l eviți în punctul său puternic:
- valul mare să-l divizezi în valuri mici.

- 3. Împrumută altă mână cu care să ucizi:
- precum proverbul românesc "scoate castanele din foc cu mâna altuia";
- creează conflicte în tabăra inamicului;
- profită de dificultățile adversarului.
- 4. Așteaptă-ți inamicul să se epuizeze:
- slăbește-ți inamicul și pe urmă atacă-l.
- 5. Prădează casa care arde:
- atacă inamicul când este în pericol și în dificultate.
- 6. Fă zgomot în est, în timp ce ataci în vest:
- prefă-te că faci un lucru, dar fă altul;
- prefă-te că ataci într-o parte, dar atacă în alta.

Zhen Qing Su, Prof. Cai Wen şi autorul

- B. Stratageme pentru confruntare.
- 7. Creează ceva din nimic:
- creează confuzie inamicului.
- 8. Avansează în mod secret pe o cărare necunoscută:
- prefă-te că faci ceva, dar fă opusul.

- 9. Privește focul de pe partea cealaltă a râului:
- dacă în tabăra inamicului au loc confuzii, nu te băga, ci urmărește atent ce se întâmplă.
- 10. Ascunde un pumnal sub un zâmbet:
- fă-l pe oponent să rămână fără apărare prin fente politice și diplomatice;
- sacrifică un lucru minor pentru a păstra un lucru major.
- 11. Strecoară un substituent unui lucru real:
- sacrifică o parte din profit pentru avantajul victoriei;
- Yin şi Yang se întăresc şi contrariază reciproc, şi se schimbă dintr-unul în altul în mod continuu.
- 12. Condu oaia pe drumul ei:
- folosește-te de neglijența adversarului și creează chiar și numai un mic avantaj.

Prof. Cai Wen, soția sa și autorul

- C. Strategii de atac.
- 13. Loveşte iarba pentru a alarma şerpii.
- investighează situaţii suspecte;
- mergi în recunoaştere;
- dar dacă inamicul "loveşte iarba", nu te mişca (nu te da de gol).

- 14. Să renaști cu o nouă înfățișare:
- atinge-ţi scopul folosind şi controlând forţe incapabile.
- 15. Momeşte tigrul să iasă din bârlogul său:
- sedu inamicul cu profituri și cadouri;
- scoate inamicul din fortificaţiile sale;
- toţi oamenii au slăbiciuni; foloseşte-te de ele;
- dacă în tabăra inamicului au loc confuzii, nu te băga, ci urmărește atent ce se întâmplă.
- 16. Lasă-l pe inamic, ca să prinzi după aceea:
- urmărește-l pe inamic, fă presiuni asupra lui, hărţuiește-l;
- epuizează-l pe inamic de resurse și materiale;
- prinde inamicul și lasă-l să scape;
- nu ataca niciodată un inamic disperat.
- 17. Aruncă o piatră pentru a obține un giuvaer:
- Atrage, prin profit, inamicul în capcană.
- 18. Capturează mai întâi conducătorul, pentru a captura pe toți adepții săi:
- acestea-s versuri dintr-un vers scris de Du Fu, vestit în timpul Dinastiei Tang.

Autorul, în Gangzhou

- D. Stratageme pentru situații confuze.
- 19. Scoate lemnele de foc de sub ceaun:
- atacă un inamic puternic în mod uşor;
- să nu arăți disperat în fața camarazilor de luptă;
- lovește în moralul inamicului;
- atacă punctul slab al inamicului (baza lor militară, linia de transport etc.) pentru a-i perturba activitatea.
- 20. Pescuiește în ape tulburi:
- e mai uşor să prinzi peşte în ape tulburi, de aceea trebuie să tulburi apa;
- când inamicul este în haos şi confuz e mai uşor să-l cucereşti.
- 21. Scapă din încurcătură precum lupul care-și schimbă părul:
- produ o falsă aparență.
- 22. Prinde hoţul prin închiderea rutei sale de scăpare:
- încercuieşte şi anihilează inamicul slab.
- 23. Asociază-te cu statele depărtate și atacă statele vecine:
- dezintegrează asocierea inamicilor;
- ca să ataci statele îndepărtate, trebuie să treci prin statele vecine;
- prin extinderea cuceririlor, statelor îndepărtate vor deveni state apropiate, deci vor trebui atacate.
- 24. Împrumută un drum pentru a ataca statul Guo:
- să inventezi o scuză justificabilă de a pătrunde într-o ţară, pretinzând că ajuţi, ascunzându-ţi, însă, adevărata intenţie de a cuceri.
- E. Stratageme pentru a câştiga teren
- 25. Fură grinzile și schimbă stâlpii:
- înșeală oamenii prin schimbarea secretă a formei şi conţinutului;
- prefă-te că ataci;

- alianțele sunt numai temporare; prietenii vor deveni inamici.

Traducătorul Zhiming Li, și Autorul scriindu-și jurnalul la statuia orașului Guangzhou

26. Ocărăște lăcusta arătând către dud:

- dacă eşti comandant, pedepseşte sever unul sau doi soldaţi pentru a fi exemplu celorlalţi;
- tratează soldații cu măsuri ușoare sau grele.
- 27. Simulează mâhnire fără a da dovadă de nebunie:
- nu-ţi arăta intenţia;
- prefă-te că n-ai niciun ideal;
- pretinde că e voinţa lui Dumnezeu (ori că e destinul soartei tale) să învingi;
- generalul de armată Di Qing, în timpul Dinastiei Song, a aruncat în sus 100 de monede în faţa soldaţilor; a spus că

dacă toate vor cădea cu faţa în sus, Dumnezeu le va asigura victoria în faţa inamicului; când toate monezile au căzut pe pământ cu faţa în sus, soldaţii au fost uimiţi, li s-a ridicat moralul că vor învinge (în realitate, toate monezile aveau acelaşi pattern pe ambele feţe!).

Autorul, în Guangzhou

- 28. la scara după ce inamicul s-a urcat:
- sedu inamicul dându-i beneficii;
- taie-i retragerea.
- 29. Pune flori artificiale în pomi:
- sperie-ţi duşmanul prin aşezarea în faţă a soldaţilor cei mai voinici şi-a armamentului cel mai puternic (pentru a impresiona);
- o trupă slabă poate apărea puternică dacă-şi schimbă aparenţa.
- 30. Din oaspete, transformă-te în stăpân:
- pune un picior în pragul stăpânului casei;
- amestecă-te în afacerile lui;
- devino stăpân!

Dragon și autor

- F. Strategii pentru situații disperate
- 31. Capcana sexuală:
- momirea generalilor şi conducătorilor adverşi cu femei;
- corupe inamicul cu bani;
- capcana sexuală se aplică şi astăzi în conflicte politice sau războaie moderne.
- 32. Orașul gol:
- în tactici, amestecă adevărul cu falsul;
- cuplează greul cu ușorul în afacerile cu alţii;
- tactică psihologică, luptă psihologică între adversari;
- schimbă dezavantajul în avantaj
- 33. Seamănă discordie în tabăra inamicului:
- folosind spioni, învrăjbeşte inamicii între ei.
- 34. Înșeală-ți inamicul prin torturarea unuia dintre oamenii tăi:
- infiltrează inamicul cu persoane cu care tu pretinzi că ai conflicte.

- 35. Folosește o serie de tactici:
- combinarea mai multor strategii, metode;
- transformă-ți inamicul în prieten.
- 36. Retragerea:
- acceptă compromisul;
- a te preda, înseamnă înfrângere totală; a negocia,
   înseamnă doar înfrângere parţială;
- încearcă o victorie rapidă, dacă nu, retrage-te;
- folosește războiul de gherilă.

Autorul pe faleza Fluviului Perla

03.07.2012

Azi am întâlnit o franţuzoaică: profesoara Emilie Chung Siong Fah (tatăl ei chinez, iar mama ei, englezoaică, dar a locuit şi studiat în Franţa). Încerca să deschidă uşa de la intrare în clădirea străinilor, dar nu-şi găsea cheia prin geantă.

Autorul, cinând cu profesoara Emilie Chung Siong Fah

Tânără, brunetă, frumuşică. Predă franceza şi engleza la Guangzhou de doi ani de zile. Vorbeşte şi mandarină (norocul ei). Aflu că mai stau în clădire alţi doi profi de engleză: din SUA şi din Anglia. Când mă uitam la ea dintr-o parte arăta europeană (caucaziană), iar din altă parte părea asiatică.

Există și *Alliance Française* în Guangzhou (o să mă duc să investighez – de curiozitate).

Autorul, la Alliance Française de Canton

04.07.2012

În fiecare dimineață la 6:30 Xingsen îmi bate la uşă să ieşim în fața clădirii să practicăm *Tai Chi*. Mai este încă un chinez care ne acompaniază.

Ei au în sânge *Kung Fu* şi, în special, *Tai Chi*. Xingsen mă învaţă cum să fac mişcările. Mut greutatea de pe un picior pe altul. Îmi imaginez că am o minge pe care o ţin în mâini. Apoi, tot cu mâinile, îmi închipui că mângâi un cal pe spinare. Este un sport uşor. Eu obiectez că vreau ceva mai cu efort fizic, să scad la cântar.

Masaj mecanic la cap și față cu un aparat numit BREO. Folosește acupunctură, câmp magnetic, vibrații și muzică la cască.

Sunt puncte de energie (*Qi*) care, presate, lângă ochi, îţi relaxează durerile de cap, urechi, ochi.

Autorul, având... fun!

Mama și la vârsta asta mă crede copil! Îmi zice la telefon: "Să fii cuminte!".

05.07.2012

Cercetarea este mai bine plătită decât predarea, aflu de la Emilie, care primește 5500¥ lunar, cu 500¥ (cca. 86\$) mai puţin decât mine.

Ea predă 12-16 ore pe săptămână (de fapt, în 4 zile lucrătoare) şi are vacanță: două luni iarna (ianuarie – februarie) şi două luni vara (iulie – august).

06.07.2012

Împreună cu Dr. Xingsen Li, îl vizitez pe Profesoul Cai Wen în apartamentul său de la etajul 27 din clădirea Xinghui Yuan, care are în total 33 de etaje deasupra solului, plus două etaje sub sol.

Soţia sa este dentistă.

Multe picturi în peniță, stilul lor: scrisul (ideogramele) în chineză, dar alungite și rotunjite să semene a flori, frunze, ierburi – înrămate

în tablouri. Artă și filozofie, fiindcă mesajul este o metaforă, o învățătură, un îndemn în viață.

"Fii calm şi gânditor", ne povățuieşte tabloul de lângă masa Profesorului Cai Wen:

Am dinat toţi trei la Restaurantul Yihui, foarte artistic decorat. Întrucât mi-am uitat aparatul digital acasă, îl rog pe Xingsen să pozeze cu celularul său decoraţii, mobilier, statute din interior – dar şi mâncărurile (pentru exotism).

Abia seara mi-am făcut bagajul pentru Singapore.

CCTV News, postul de televiziune chinez care emite din Beijing, are 85 de milioane de spectatori din 100 de ţări.

07.07.2012

Sculat la 5:30 dimineața ca să prind avionul de 8:35 la aeroportul Baiyun din Guangzhou.

O nouă conferință internațională de fuziune a informației în Singapoare, între 9 – 12 iulie.

Cu maşina universității, mă duce şoferul. Pe autostradă, sunt benzi de 60 - 80, 80 - 100 şi 100 - 120 km/h.

Singapore, orașul-stat, în noapte

În avion, citesc ziarul "Global Times", editat la Beijing, din 7/8 iulie 2012.

O ştire şi despre România: Preşedintele Băsescu, supus votului de suspendare (prin referendum naţional). Este citat şi rivalul său – Victor Ponta, Prim Ministru.

Apoi, Războiul Civil din Siria şi reîmpărţirea sferelor de influenţă.

lar, la fotbal, despre introducerea "tehnologiei de linie a golului", aprobată de FIFA, folosind sistemele *Hawk-Eye* sau *GoalRef*, pentru a detecta dacă mingea a trecut linia porții sau nun în situații confuze (cum a fost șutul ucraineanului Marko Devic, scos din spatele liniei porții de către apărătorul englez John Terry la EURO 2012).

Guangzhou — Singapore, 3h 50min, cu compania aeriană China Southern. Marca avionului: Airbus A320, la care am lucrat și eu când eram inginer de software la Honeywell, în Phoenix, Arizona (1990 — 1995), la bordul de comandă al pilotului.

Pe declaraţia de intrare (Debarcare) în Singapore, este specificată pedeapsa cu moartea pentru trafic de droguri!

Un grup turistic de chinezi, cu ghidul lor, călătoresc spre Malaezia.

Imagine din Singapore

Schimbat 40 de dolari americani în dolari singaporezi în Aeroportul Internațional Changi din Singapore: 1US\$ = 1.237\$\$.

Bine organizate serviciile de informații: poți face rezervare la hoteluri și merge cu transportul lor, care-i mult mai ieftin.

9S\$ naveta până la Hotelul Fragrance – Pearl Singapore. Avionul dus – întors, plus hotelul pentru cinci nopți au costat 884,77\$.

Selamat Datang = Bine aţi venit! (în malaeziană).

Aspect din Singapore

Arată, într-adevăr, ca o grădină orașul Singapore, mai ales pe autostrada aeroportului: ronduri de flori și arbori, de o parte și de alta.

Plimbare de recunoaștere în zona hotelului – pe Blvd. Geyland.

La o bodegă indiană (din Tamil), "Mufiz Prata", gust diverse nurituri de-ale lor.

Foarte ieftină mâncarea în Singapore: cu câţiva dolari te saturi.

•

De admirat cum rase diferite de oameni convieţuiesc: chinezi cei mai mulţi (50%), indieni din Tamil (3.3%), malaezieni (12.2%)...

*

Ici un restaurant indian, iar lângă el, unul chinezesc...

Bistro parizian în Singapore

Firmele, în engleză, dar şi în alfabetul tamilez, din care nu înțeleg nimic, precum nici din ideogramele chinezeşti.

Pe străzi, n-am auzit vorbindu-se engleză, decât între puţinii albi zăriţi, însă 80% din populaţia de 5,1 milioane o vorbesc ca a doua limbă. Mă descurc mai simplu în Singapore decât în China.

Climă tropicală umedă, cu un singur anotimp tot anul! Mică variație de temperatură (între 24 – 32 grade Celsius) între zi și noapte și dea lungul anului.

Chelnerul de la "Mufiz" îmi spune că eu arăt a indian... din India! Până acum, toți mă credeau... spaniol!

Interior de restaurant, Singapore

Cu cât crește nivelul de viață, crește și... obezitatea!

Știrile internaționale pe NewsAsia (canalul 5) la televizorul din cameră.

E bine să călătoreşti: "să vezi în fiecare an un loc nou", ne povățuiește Dalai Lama.

Arhitectură spectaculoasă în Singapore

Un film american ("Superman se reîntoarce") este subtitrat în două limbi: chineză şi bahaşa malaeziană (foarte apropiată de bahaşa indoneziană, din care îmi mai aduc aminte cuvinte de când am vizitat Indonezia, în 2006).

Fotbal englez, în viteză, cum n-am mai văzut demult: Liverpool – West Bromwich 0 – 1.

Pasionant. Atacă, domină unii, câștigă alţii.

Canalul 1 (Mio Stadium) este numai de sport.

Autorul pe terenul de fotbal, cu prof. Xingsen Li

07.07.2012

Întreg peretele dinspre stradă al camerei mele din hotel e de sticlă – deci o panoramă deosebită a clădirilor din jur.

Turism comparat.

Așa ceva trebuie făcut. Deosebirea/asemănarea dintre un loc vizitat și un altul.

Cu autobuzul 2 de la staţia Bef Lor 18 Geyland la China Town. 2S\$ (cca. 1,5US\$).

Circulația rutieră pe stânga (fiindcă Singapoare a fost colonie engleză între 1819 – 1963).

După independență, Singapore s-a alipit confederației formată din Malaya, Sabah și Sarawak, dar este eliminat în 1965.

Sucuri în China Town: soya bundung, soya milo, barli, rosidup.

Arhitectură europeană în Singapore

Templul hindus *Sri Mariamman*, construit în anul 1827, este cel mai vechi din Singapore. Acesta adăpostea emigranții din India și oficia căsătorii hinduse. Intrarea în turn se numește *gopuram*.

În fiecare octombrie sau noiembrie are loc aici ceremonia *Theemithi* sau mersul pe foc.

Tempul Sri Mariamman a fost stabilit de Narayana Pillai în 1819, când a venit în Singapore, împreună cu omul de stat britanic Stamford Raffles (1781 – 1826).

Templul Sri Miriamman din Singapore

Ne descălțăm la intrare. 3S\$ pentru aparatul de fotografiat şi 6S\$ pentru camera video, altfel intrarea e gratuită.

Sri Sundara Vinayagar (sanctuar) a fost construit de P. Rathinam Pillai şi familia sa în 1969. Mai târziu, sanctuarul a fost reconstruit de Sri Sundara Vinayagar Adi Pillaigal în 1984.

Aici se țin ceremonii de sfințire. Au loc procesiuni religioase. Sunt indieni din statul Tamil Nadu. Îmi destăinuie că ei nu vorbesc hindi, doar tamileza.

Pe strada Templului, masaje tailandeze, masaje chineze, terapii cu arome (de 5-6 ori mai scumpe ca-n Guangzhou).

Restaurante coreene, chineze, malaeziene, americane (McDonald's). Magazine de bijuterii şi artizanat.

Singapore, fragmente de viață

Sunt semne de circulație pe care e scris în patru limbi: engleză, chineză, malaeziană și japoneză.

"Jalan Makanan" înseamnă "Strada Mâncării" în malaeziană.

De la stația People's Park Complex până la Muzeul Capela Changi. Cer informații de la șoferul autobuzului, să mă anunțe când trebuie să cobor.

Pe strada Victoria am văzut moscheia Jama-Ath. Destule femei îmbrobodite în public. Procentul oficial (cine ştie câţi or fi în realitate!) al musulmanilor în Singapore este de 15%.

Interiorul unui mall în Singapore

În școlile publice, toate materiile se învață în engleză, începând de la ciclul primar, până la facultate. La care se adaugă și limba maternă (chineză, malaeziană, sau tamileză).

Capela şi Muzeul Changi.

În malaeziană: *Gereja Kecil & Muzium Changi*. Fostul lagăr al prizonierilor de război din timpul ocupaţiei japoneze (15 februarie 1942 – septembrie 1945), numit închisoarea Changi.

În 1941, cantonul Changi, aflat sub Imperiul Britanic, apăra baza navală din Sembawang, în nordul Singaporului.

Inițial, era o junglă și o mlaștină locuită de pescari malaezieni.

Grafitti singaporez

Etimologic, "Changi" vine de la un arbore înalt de 50 metri, care creştea în zonă, fiind punct de reper. În februarie 1942, însă, acesta a fost aruncat în aer de către britanici, ca să nu fie punct de recunoaștere pentru japonezi.

Armata Japoneză Imperială de Sud, comandată de Mareşalul Hisaichi Terauchi, a fost desemnată să cucerească Asia de SE.

125.000 de soldaţi japonezi, dispunând de 238 de tancuri uşoare şi medii, 380 de bombardiere şi 180 de avioane de luptă, făcând parte din Armata a 25-a, au atacat Malaezia, Singapore şi Sumatra.

Interesant ce declarase Amiralul Isoroku Yamamoto, comandantul şef al Flotei Imperiale Japoneze: "În primele 6 – 12 luni de război cu Statele Unite şi Marea Britanie voi ataca sălbatic şi voi obţine victorie după victorie. Însă, dacă războiul va continua după aceea, nu am nicio speranţă de succes."

La 8 decembrie 1941, Japonia a atacat simultan Pearl Harbor, Malaezia, Filipinele și alte teritorii din Pacific.

*

Mii de prizonieri de război (PDR) duşi la munci forțate au murit de malarie şi holeră. Ray Parkin a scris o carte despre PDR care au construit calea ferată Tailanda — Birmania pentru aprovizionarea armatei japoneze.

Singapore a fost apărat de divizii britanice, dar și de divizii aduse din coloniile lor (Australia, Noua Zeelandă, India, Pakistan), divizii din Malaezia și Olanda, plus divizii locale: în total, 137.000 de trupași.

Generalul locotenent britanic Arthur E. Percival semnează actul de capitulare necondiționată în fața Generalului locotenent japonez Tomoyuki Yamashita, la 15 februarie 1942, la Fabrica Ford din Singapore.

A fost cea mai mare înfrângere britanică în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial.

Două săptămâni, soldații japonezi au fost lăsați să-și facă de cap prin oraș. Steagul japonez (discul roșu pe fond alb-gălbui) atârna la fiecare casă.

Se tipăresc bani japonezi. Se pune accent pe învăţarea limbii japoneze.

Comunitatea chineză a fost cea mai persecutată. Comunitatea indiană a fost lăsată în pace.

Numele Singapore este niponizat: Syonan-Ta (Lumina Sudului).

Elevii trebuiau să înceapă lecțiile zilnic prin cântarea Imnului Național Japonez (*Kimigayo*). Ora locală este avansată cu 1h 30 min, pentru a coincide cu fusul orar al capitalei Tokyo.

S-au introdus raţiile de mâncare.

Standuri stradale în Singapore

Mormintele a 4.000 de soldați ai Alianței s-au săpat în Cimitirul de Război Kranji.

În prizonierat erau și femei (separate de bărbații lor), și copii.

După Război, Închisoarea Changi a fost transformată în puşcărie civilă până în anul 1980, când a devenit instituție penală.

Prizonierii se refugiau în religie pentru a supraviețui brutalităților războiului. O capelă a fost construită la Changi, unde PDR se rugau.

Tot ca o terapie pentru a nu-şi pierde minţile în lagăre, prizonierii au creat artă inspirată de război. Artişti reţinuţi de istorie: William Haxworth, Harold Young, Ray Parkin, Leo Rawlings, Gladys Tompkins, Murray Griffin, Ronald Searle, Liu Kang, Koh Sia Yong.

Singapore traditional

Japonia capitulează pe 12 septembrie 1945 (după Germania), în urma celor două bombe atomice ("Little Boy" şi "Fat Boy") aruncate de Statele Unite asupra orașelor japoneze Hiroshima şi Nagasaki (6 şi respectiv 9 august 1945).

O expoziție de fotografii, ziare și cărți dedicate lagărului din Changi.

*

Biserica armenească "Sf. Grigore Iluminatorul" din centrul Singaporului, construită în 1834 – 1835. Una dintre cele mai vechi din oraș. Exteriorul bisericii are un design neoclasic de G. D. Coleman. A fost sfințită la 26 martie 1836.

Există o comunitate mică de armeni în Singapore, printre care Catchick Moses, cofondator al ziarului "The Straits Times" și Agnes Joaquim, care a descoperit orhideea hibridă naturală în 1893, ce a devenit floarea naţională a Singaporului (*Vanda Miss Joaquim*).

Când am intrat în Catedrala Anglicană "St. Andrew" (Sfântul Andrei), tocmai era slujbă, duminică la ora 18:00.

Designul şi construcția catedralei au fost realizate tot de G. D. Coleman între anii 1834 – 1837. A fost sfințită în anul 1838.

Clădirea actuală a fost refăcută din anul 1856 până în anul 1864 în stil gotic englez, folosind indieni deţinuţi, iar turnul cu clopotniţă a fost completat în anul 1863.

Locul acestei catedrale fusese ales de Sir Stamford Raffles în 1823.

În 1870, Biserica St. Andrew devine Catedrala Diocezei Labuan şi Sarawak.

C. J. Ferguson – Davie ajunge primul Episcop din Singapore.

Înainte de 1942, catedrala folosește și ca spital de urgență.

În 1973, a fost desemnată Monument Național.

În catedrală, Lumina din Nord este în memoria lui Sir John Crawford (guvernator între anii 1823 – 1826), iar Lumina din Sud, în memoria Generalului Maior William Butterworth (guvernator între anii 1843 – 1855).

Învățăturile lui Iisus:

- Fii umil şi te vei înălţa; dacă eşti mândru, vei fi coborît;
- Cucereşte lumea cu ideile şi cuvintele tale, nu cu arme şi bani;
- Nu te da puternic, fiindcă vei fi slăbit;
- Nu te da înțelept, fiindcă vei fi prostit;
- Nu te da mare, fiindcă vei fi nimicit;

- Umileşte-te precum un copil şi vei fi înălţat în regatul raiului;
- Atitudinea faţă de ceilalţi contează; onorează-i pe cei mai în vârstă;
- Copiii au responsabilităţi faţă de părinţi, bărbaţii faţă de femei;
- Dacă te concentrezi numai asupra ta, vei crea resentimente altora; nu te pune pe tine întâi, fiindcă te vor pune ceilalți pe tine ultimul.

De pe podul sudic al râului Singapore, chiar în mijlocul orașului, se zăresc blocurile – turnuri.

Blocurile-turn din Singapore

Azi am colindat tot timpul. M-am oprit la restaurantul de lângă pod, înfiiţat în anul 1986, să beau o bere locală, Tiger (9,42S\$, de trei ori mai scumpă; plătesc pentru ambianţă!).

În fiecare zi, găsesc câte o nouă periuță de dinți în camera mea de hotel (510). O folosești o dată, apoi o arunci.

Mi-am găsit un restaurant preferat: "Mufiz". Cu bucate tamileze: buri, samosha, vatai, thosai... Exotice, foarte ieftine și foarte piperate, dar mie îmi dau saţietate. E deschis 24 de ore. Cică musulmanii vin să mănânce noaptea, mai ales în Ramadan.

Turnul unui templu islamic, Singapore

Buri este o pită prăjită pe plită, cum făcea ma' mare la Goruneşti, dar o dai prin sosuri iuți și prinde gust.

Şi beau milked tea (ceai amestecat cu... lapte), obiceiul casei.

Există și o biserică catolică portugheză, "St. Joseph", plus una franceză.

*

În marketul Mica Indie (*Little India*). O stradă lungă, numai cu biznisuri indiene.

 Dacă tu vii aici, zâmbeşte taximetristul, nu mai ai nevoie să mergi în India. Găseşti tot ce vrei.

Miros de arome de-ale lor (sanrani). Plus muzica, amintindu-mi de filmele clasice indiene pe care le vedeam când eram elev în Craiova, 1969 – 1972, la cinematograful "Patria".

Era o înghesuială și o bătaie pe bilete!... Ţiganii ni le vindeau la speculă.

Indiencele poartă rochiile lor lungi, aprins colorate (roşu, sau galben, sau albastru), numite *sari*, iar în frunte, între sprâncene, pigmentatul *potto* (dovadă că sunt căsătorite).

Alt templu hindus: *Sri Veeramakaliamman*, dedicat zeiţei Kaliamman, încarnare a soţiei Meenachi a zeului Siva.

Iniţial, a fost numit Templul "Village of Lime" (Soonambu Kambam Kovil).

Se crede că templul a fost construit în 1855 de către lucrătorii tamilezi aduși aici.

În 1908 au fost instalate statui ale zeilor hinduşi mai importanţi, iar statuia lui Kali a fost importată din India.

În timpul războiului cu japonezii, din anul 1942, indienii s-au refugiat în acest templu și, miraculos, toate statuile au rămas neatinse!

Învață *Arta de a Trăi* prin tehnici de respirație, yoga și meditație. Eliberează-ți stresul, purifică-ți sistemul, elimină toxinele, eliberează-ți memoria de traume, eliberează-ți intelectul de inhibiție, eliberează-ți mintea de confuzie. Răposatul Puiu Dumitrescu (1949 – 1997), mentorul meu întru yoga, mă tot instruia când eram în ţară. Îl ascultam uimit, parcă-mi spunea lucruri supranaturale, mai degrabă filozofice decât realiste.

Aromele indiene te îmbălsămează... te liniștesc sufletește.

Chiria e foarte scumpă în Singapore din cauza spaţiului redus: vreo 3.000 de dolari de-ai lor (cca. 2.300US\$) pe lună pentru un apartament.

Singapore, templu budist

"În Singapore nu devii bogat, dar trăiești bine", mi se destăinuia un interlocutor.

Când mă satur de căldură pe stradă, intru în câte un magazin cu aer condiționat.

Se pot închiria și camere fără baie și veceu la 600\$\$ (cca. 484U\$\$).

Muzeul de Filatelie.

Etimologic, "filatelic" derivă din *philos* (iubire) și *ateleia* (plătit, fără taxă) – noțiuni grecești. Cuvântul a fost prima dată folosit de către colecționarul de timbre Georges Herpin în anul 1864.

Muzee filatelice nu mai văzusem, deşi colecţionasem timbre şi vederi de mic copil. Tata Lecu (unchiul meu) era grefier la Tribunalul din Bălceşti şi apoi la cel din Râmnicu Vâlcea. Mi-aducea grămezi de timbre dezlipite de pe plicurile trimise Tribunalului. Cum multe erau dubluri, le schimbam pe altele cu copiii de joacă: Mimi Piciu, Bârchi, Victor Răducănoiu, Chesa etc. Mie-mi plăceau ca artă, ca mozaic de culori şi imagini. Pasiunea mi-a scăzut pe măsură ce creşteam mare, încât le-am şi donat (sub formă de atlase) la Arhivele din Râmnicu Vâlcea şi de la Arizona State University din Tempe (SUA). Pe urmă, am trecut la colecţia de plicuri colorate desenate.

Există falsificatori şi de timbre. Timbre rare: *Three Skilling* (suedez) din 1855, vândut în 1996 cu 1,35US\$, şi *Guiana Britanică*, din 1856. Primul timbru din lume (1840) se numeşte Penny Black. În timpul celui de-Al Treilea Reich, germanii au falsificat un timbru englez, pe care au imprimat expresia: "Lichidarea Imperiului" (în engleză), pentru demoralizarea coloniilor britanice.

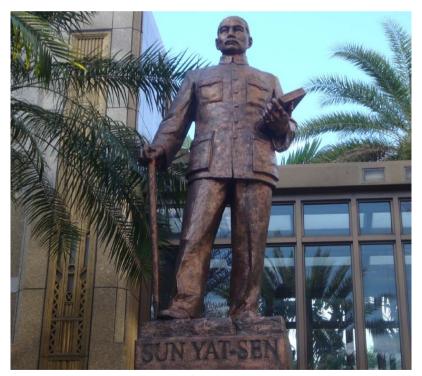
Timbre ceremoniale: "FIFA 100 years", Jocurile Olimpice din Atena – 2004. Statul Bhutan a emis "timbre fonografice" (vorbitoare!), iar Republica Djibouti a emis timbre pe lemn în 1987. Timbrele reflectă cultura unei ţări. Artişti filatelici din Singapore: Elsie L.C. Koh, Nicodemus Loh şi Eng Siak Loy.

Poșta folosește softul OCR (Optical Character Reader) pentru a procesa milioane de scrisori pe zi. Iar BCS (Bar Code Sorting) și DBCS (Delivery Bar Code Sorting) le selectează după destinație.

În holul muzeului se află expoziția de pictură "Be a peace of Art", un joc de cuvinte între piece (bucată) și peace (pace), sugerând două înțelesuri: Fii o pace în Artă, dar și fii o parte de artă, a lui Sun Yu-Li. Artistul propune o operă colectivă: picturi și timbre lipite de la mai mulți participanți, să fie unite de el într-o singură pânză mare.

Expoziție dedicată lui Dr. Sun Yat Sen, care-a luptat pentru înlăturarea ultimei dinastii chineze, Qin (1644 – 1911). Avea trei principii: naţionalism (toţi chinezi să fie uniţi), democraţie (oricine să poată critica guvernul), şi bunăstare (toţi să aibă locuri de muncă).

Statuia lui Sun Yat-Sen

O clasă de chinezei de la grădiniță (în vârstă de 6 ani), în tricouri albe și pantalonași verzi, vizitează muzeul. Plini de energie. Bilingvi (li se explică în engleză, în chineză). Ei stau pe parchet și răspund.

*

În Singapore, emigranții chinezi au venit în secolul 19 din provinciile Guangdong și Fujian. Erau fermieri, meșteșugari, lucrători.

Malaezienii sau "oamenii mării" (*Orang laut*) locuiau pe coastele Singaporului ca pescari, negustori și constructori de bărci.

Indienii au sosit tot prin secolul 19 de pe coastele Coromandel şi Malabar şi din statele Gurajat, Sind Punjab şi Bengal. Erau fie soldaţi în armata britanică, fie condamnaţi la munci grele.

Europenii lucrau pentru companiile Est Indiene.

Din Peninsula Arabă sau sosit și grupuri de arabi.

Comerţul cu condimente şi anume: secărea, piper, cuişoară, ardei iute, chimion, cardamom, scorţişoară, coriandru, anason.

Scorţişoara era folosită în China încă din anii 3.000 - 2.500 î. Chr., iar coriandru a fost găsit şi în mormântul vestitului faraon Tutankamun (1341 – 1323 î. Chr.).

Romanii le importau din India, până în anul 476, când se destramă Imperiul Roman de Apus.

Dar, în timpul Cruciadelor (1095 – 1291), europenii le importă din nou.

Imperiul Otoman (1095 – 1291) controlează rutele din Europa spre China și India.

*

În 1819, când au colonizat britanicii, Singapore era un sat de 150 de pescari. În 1824, populația a ajuns la 10.683 (74 europeni, 16 armeni, 15 arabi, 4.580 malaezieni, 3.317 chinezi, 756 indieni, 1.925 indonezieni și alte naționalități).

În 1840, populația ajunge la 33.969.

Singapore, în parc

În 1874 s-a stabilit Uniunea Poștală Universală – se puteau trimite scrisori oriunde în lume.

Ya = da, Tak = nu (în malaeziană).

Un colecționar filatelic este indianul Zubin Kabraji, care deține peste 60.000 de timbre în Singapore.

Primul set de timbre a fost introdus în Singapore în anul 1854.

Staţia de Pompieri, deschisă în 1909. Mai fuseseră construite trei secţii în 1888, dar insuficiente pentru incendiile din oraş. Reorganizarea a făcut-o superintendentul Montagua Pett în 1905.

Datorită creșterii costului de trai în Singapore, mulți malaezieni din statul sudic Johor Bahru fac naveta zilnic, cu motocicletele, la lucru.

30S\$ (cca. 24,19US\$) taxiul până la Grădina zoologică din Singapore. Aproape de granița cu Malaezia.

Bukit Timah Nature Reserve

Plante și animale tropicale. Specii rare, care și-au pierdut habitatul datorită intervenției omului.

Pangolinul arată ca un jder cu solzi – pe cale de dispariție.

Maimuţoii Proboscis au haremuri de maimuţe şi nasul mare. Cu cât e mai mare nasul, cu atât e mai atrăgător femelelor! Maimuţele Proboscis trăiesc în Insula Borneo, din Marea Chinei de Sud, insulă cu mare biodiversitate: 15.000 de plante, 3.000 specii de arbori şi 1.300 de vertebrate.

În Bahasa Malaeziană se citeşte aproape ca-n română: *Primat bekantan adalah spesies yang terancan dan hanya terdapat di Borneo*. [Maimuţele proboscis, pe cale de dispariţie, se găsesc numai în Borneo.]

Lotuşi

Maimuţele Gibboni au braţele de două ori mai lungi decât corpul şi "zboară" cu ele de pe o creangă pe alta. Strigătul lor, când se împrerechează, se aude de la 5 km.

Australianul Steve Irwin (1962 – 2006), cunoscut realizator de documentare cu animale, decedat din păcate în urmă cu câţiva ani, apare fotografiat cu maimuţele.

Spectacol cu o focă neagră: "Splash Safari", 15 minute. Un sector al grădinii este intitulat "Lumea Maimuţelor".

Plante tropicale

Scheletul de *humanoid*, găsit la Hadar, în Etiopia, în anul 1974, de antropologiștii Donald Johanson și Tom Gray, datează de acum 3,2 milioane de ani. A fost numit *Lucy*.

280 de specii de fluturi se găsesc în Singapore (în special în Bukit Timah).

Hipopotamii pigmei = porcii de apă!

Peştii care-şi clocesc ouăle (icrele) în gură şi scot pui, pe care îi ţin tot în gură până se dezvoltă: *cichlidi* (din familia Cichlidae, ordinul Perciforme).

Tigrii albi nu-s rezultați din cauza bolii albinos, ci datorită încrucișării/selecției.

Fotografia cu foca m-a costat... 22\$\$ (cca. 18U\$\$)!

*

Dacă vânzătorul e chinez, îi zic "mulţumesc": şe-şe.

Dacă e malaezian: trimakasi.

Iar dacă e tamilez: nandri.

*

10.07.2012

Conferința de Fuziune a Informației în Singapore, a 15-a ediție, SwissHotel.

Prelegere de David Suter, de la Universitatea din Adelaide, despre "Fuziunea Informaţiei în Vizualizarea cu Computere":

- Depistarea adâncimii imaginii;
- Determinarea formei/conturului;
- Receptarea umbrelor;
- Informații care pot fi extrase din imagini vagi;
- Iluzii optice și fuziunea imaginilor;
- Detectarea repetiţiilor şi simetriilor în imagini;
- Determinarea structurii imaginii;
- Eliminarea impurităților vizuale;
- Punctele principale (pixeli);
- Reducerea gradelor de libertate a punctelor imaginii;
- Se folosesc matrici uriașe de puncte;
- Colecţii de homografii;
- Debruierea imaginilor;
- Recunoaşterea patternelor;
- Metodele iterative necesită iniţializare;
- Selectarea modelelor;
- Folosirea diferitelor scalări;
- Modelarea viziunii umane.

Autorul și doi colegi de conferință

Mulţi cunoscuţi n-au venit la conferinţă din cauza costului ridicat şi a faptului că universităţile lor au tăiat din bugetul alocat cercetării... datorită crizei globale.

11.07.2012

Li-Shiuan Peh, conferențiară la MIT, prelege despre "Calcularea cu Telefoanele Mobile":

Participanti la conferința singaporeză

- Detectarea automată a semnalelor rutiere (cu celularul);
- Comunicarea celulalelor între ele fără a transmite date personale;
- Prezicerea de către celulare a semafoarelor;
- Calcularea şi fuzionarea informaţiilor furnizate de către senzorii celulalelor;
- Programul propus de Peh se numeşte SignalGuru;
- Mai mult "creier" adăugat celulalelor;
- Alt program, SimMobility, care să simuleze un întreg oraş (interacţiunea oamenilor şi celularelor);

- Mai bună comunicare "telefon cu telefon";
- Noi *apps* (programe de software).

Ieri am prezentat lucrarea "Extended PCR Rules for Dynamic Frames" (împreună cu Jean Dezert).

Autorul, la pas prin Singapore

lar a doua lucrare, unde am fost primul co-autor, "Comparative Study of Contradiction Measures in the Theory of Belief Functions" a fost prezentată de Dr. Deqiang Han (din China), iar al treilea co-autor Dr. Arnaud Martin.

Am asistat la toate prezentările de la Secțiunea de *Hard/Soft Fusion*.

Un număr mare de participanți din China la conferință. Guvernul chinez pune accent pe cercetarea științifico-tehnică.

Sală de spectacole, Singapore

Prezentat azi ultima-mi lucrare: "Neutrosophic Masses of Indeterminate Models. Applications to Information Fusion", în care am introdus noţiunile de *model neterminat* şi de *funcţie de credibilitate neutrosofică*.

Dr. Ksawery Krenc din Gdansk, Polonia, a prezentat lucrarea "Updating Attribute Fusion Rules with Additional Evidence Using DSmT" – folosind regulile de fuziune condiţionată din Teoria Dezert – Smarandache (în special regulile BCR 1, 12, şi 17).

Ieri fusesem și la Singapore Flyer [Zburătorul din Singapore]. Cea mai înaltă tiribombă din lume, ajungând la 165 metri (aproximativ 42 etaje), de unde se poate vedea în Malaezia și Indonezia.

Formată din 28 de cabine (*feng shui*), Roata Zburătoare sau Tiribomba, fiecare având capacitatea de 28 de persoane. *Feng shui* înseamnă "dublă prosperitate" în cantoneză.

Atât de uşor se învârteşte, că nici nu simţi. În 30 de minute, a făcut o rotaţie completă.

Apoi, la Restaurantul O'Learys Sports Bar & Grill.

Singapore, imagine nocturnă

În Singapore, se practică reflexologie *kenko* în apă (terapia peștelui).

Pe fluviul Singapore.

O cameră la hotel lângă apă costă 1300\$ pe noapte!

Turul pe fluviu intră în costul înregistrării pentru conferință.

Pe Fluviul Singapore

Cocteilul şi dineul la Hotelul Grand Copthorne Waterfront. Ni se oferă şi trei spectacole de dansuri tamileze şi chinezeşti.

Precum în România cu "romgleza", și în Singapore se vorbește "singleza" (cuvinte în limbile comunităților amestecate cu engleza). – deși guvernul singaporean descurajează această limbă hibridă. Limbi naționale sunt: engleza, chineza, malaeziana și tamileza.

Discuţii cu Jérémie Daniel (alsacian; vorbeşte şi germană) despre extinderea regulilor PCR pentru cazul în care ţintele sunt distruse.

Yoakov Bar-Shalom conferenţiază despre "Arhitecturile Fuziunii *Traseu la Traseu*":

- Extragerea informației maxime de la fiecare sensor;
- Cros-corelatia erorilor;
- Fuziunea depinde de interrelaţia incertitudinilor;
- Arhitecturi cu memorie (având informaţii anterioare sau nu);
- Sisteme cu sau fără răspuns (feedback).

Hotel Fullerton, Singapore

La *Muzeul de Artă și Știință*, chiar lângă Marina Bay, sunt două expoziții dedicate lui Harry Potter și respectiv pictorului Andy Warhol.

20\$ urcarea la *SkyPark* (Parcul din Cer). Golful Marina (*Marina Bay*) este format din trei clădiri-turn, iar deasupra lor (nivelul 57) o platformă sub formă de vapor, care le unește.

Golful Marina

În câteva minute, ascensorul ne-a ridicat la nivelul 56, de unde se văd zgârâie-norii orașului pe malul fluviului Singapore.

La nivelul 57: un restaurant (*Ku Dé Ta*) și-o piscină unde oamenii fac baie și plajă (cam la 200m altitudine).

În Aeroportul Changi din Singapore există o Expoziție de Aviație.

Doar machete, și inscripții, și video-uri.

Ajunsesem cu metroul de la staţia City Hall la staţia Changi Airport: linia verde (#1), schimbat apoi la staţia Tanah Merah cu linia verde (dar #3). Costul: 3S\$ (cca. 2, 42US\$).

Autorul, cinând cu colegii, într-un restaurant singaporez

Pentru prima dată în compania aeriană *Malaysia* şi stewardesele, cu o rochie interesantă, lungă pân' la călcâi, cu desene florale.

Aventură de-o noapte în Kuala Lumpur, 12-13 iulie 2012. Am plecat cu un zbor mai devreme cu două ore de la Singapore la Kuala Lumpur. La 20:35, în capitala Malaeziei.

Schimbat 60\$ = 181,20RM (*Ringgiţi Malaezieni*), dintre care 179RM m-a costat închirierea unui taxi de la aeroportul KLIA până în centrul orașului Kuala Lumpur (60 km).

În Sepang, lângă aeroport, are loc concursul internațional anual de mașini Formula 1.

Taximetristul, Izudin, povestește, glumește. Pe autostrada Putrayaja viteza maximă permisă este de 80 km/h, dar nimeni n-o respectă.

Trecem pe lângă reședința Primului – Ministru, Najib Razak, al cărui mandat a început în anul 2009.

Multe motociclete, ca şi-n Indonezia, se strecoară printre maşini – într-un trafic congestionat.

Motocicletele, o salvare în traficul congestionat al marilor orașe asiatice

Oprim în centrul orașului, unde sunt cele mai înalte turnuri gemene (*Petronas*) din lume (unite printr-un pod). Frumos luminate, de sus până jos, ca salbele de mărgăritare. În malaeziană sunt numite Menara Berkenbar. Facem multe poze.

Aventură de-o noapte în Kuala Lumpur

În orașul vechi. Clădirea Sultanului Abdul Samad, cu lumini violete, roze, verzui, pe negura nopții. Are mai mult de-un secol de când e construită.

Dataran Merdeka (Piaţa Independenţei). În 1957, Malaezia s-a eliberat de sub britanici.

Cântă *imam*-ul, ca-n toate ţările musulmane. Femeile au părul acoperit.

Toponimul Kuala Lumpur înseamnă în malaeziană "confluența mâloasă", datorită unirii a două râuri, Keang şi Gombak, care acum sunt secate.

Muzium Telekom.

Strada P. Ramlee (după numele unui celebru cântăreţ local, decedat în anul 1973).

Am fost apoi în China Town şi în Mica Indie.

Citeam reclamele malaeziene ca-n română, cu unele excepții:

j se citește g e se citește uneori ă gi se citește ghi h se citește slab, ca o jumătate de h și-l întrebam dacă mă înțelege.

Mulţi arabi, pakistanezi, vietnamezi, indonezieni, cambodgieni, filipinezi vin la muncă aici.

La miezul nopții, serveam masa la restaurantul *Mohd Yaseem Nasi Kandar* (*Mohd* = prescurtarea de la Mohamed; *Nasi* = orez; *Kandar* = cobilița cu care se căra orezul înainte; cobilițe foloseam și noi în Oltenia).

Şoferul zice că vrea mâncare musulmană (îi e teamă să nu fie cu carne de porc, de care nu are voie).

Înfulec cu poftă, obosit de drumuri. Iată ce feluri de bucate: *telur* dodar, kari ayam, kari sotong, kuri ikan, sapadom (un fel de crackers), teh tarik (ceai cu lapte, dulceag şi fierbinte), nasi putih (orez).

Am aţipit pe drumul de întoarcere la aeroportul KLIA.

Stand chinezesc

Şi în Malaezia se vorbeşte o mangleză (engleza britanică + malaeziană/chineză/tamileză).

La două noaptea, reveneam în aeroportul din Kuala Lumpur. Am dormit pe bănci, cu capul pe rucsac. De fapt, mai mult am moțăit.

În zorii zilei, când să mă duc la toaletă, m-a străpuns o panică: aparatul de fotografiat! Unde e? Fie l-am uitat în restaurantul din Kuala Lumpur, fie mi-o fi căzut din buzunar în taxi, fie mi l-a sustras cineva pe bancă în aeroport, când dormeam?!

Mi-era un necaz, să mor, nu alta!

Fotojurnalismul meu s-a dus naibii! Catastrofal!

Mi-a venit ideea să le solicit poze din Singapore colegilor de la conferință (prin email), însă cele din Kuala Lumpur au fost definitiv pierdute!...

Şi-mi reuşise planul atât de bine, cu vizita nocturnă rapidă în Kuala Lumpur (datorită intervalului mare între avioane)...

... Câştigi pe-o parte, şi pierzi pe alta...

18.07.2012

Toate discuţiile noastre au loc în jurul unei mese cu ceşti pline de ceai.

Propuneri...

Întrebări...

Răspunsuri...

La o grădină de vară

Profesorul de Cercetări Operaţionale şi Management, Dr. Li Qiao-Xing, de la Universitatea Lanzhou, Provincia Guangxi, a asistat la prezentarea mea de la universitate despre funcţia extensică dependentă referitoare la mulţimi incluse (nested sets).

Numele de familie *Li* (transcris cu litere latine şi *Le* sau *Lee*) este cel mai răspândit în China şi, probabil, în lume.

Acum o săptămână, când tocmai mă întorsesem din Singapore, Dr. Linfan Mao m-a vizitat în apartamentul meu de la universitate. Era într-un turneu de conferințe privind licitația de construcții (privită din punct de vedere matematic) — sfaturi pentru investitori. Linfan și-a susținut teza postdoctorală la Academia de Științe din Beijing în *Geometrii Smarandache* (combinație de geometrii euclidiene și neuclidiene).

Autorul, cu Dr. Linfan Mao

Fiindcă de oboseală, din repezeală, de neatenție, am pierdut în Kuala Lumpur aparatul de fotografiat, mi-am cumpărat altul în Guangzhou: Casio EX-ZS15, EXILIM, 14.1 MegaPixels, 5x, cu 790¥ (126\$), cu atingerea ecranului (ca la *iPad*). Acasă, când dau să citesc instrucțiunile – toate în chineză!

La prânzul ăl mare, când te arde soarele de nu mai poţi, lumea umblă pe stradă cu umbrele de soare.

Artă din ... cenuşă

22.07.2012

Xingsen mă sfătuia: să fii ca râul curgător, nu ca balta stătută: mereu în mişcare fizică și mişcare intelectuală.

Florentin Smarandache Extensica / Fotojurnal instantaneu din Canton

132

Ast-noapte a plouat şi-a bătut vântul subtropical de zdrucinau tablele pe case – nici n-am putut să dorm...

În Hong Kong, care-i aproape de Guangzhou, se abate taifunul Vicente (să nu-mi încurce planul de vizitare împreună cu Mihai în luna august).

Ce e rău în canicula asta: că transpiri și dai drumul la aer condiționat, deschizi fereastra și se face curent... uite așa am răcit de două ori în două luni!

Atent să nu-mi pierd ideile (pe care le scriu pe diverse foi și foicele ce-mi sunt la îndemână)... însă mai rătăcesc din foi (nu știu pe unde le-am pus)...

Trebuie să-mi fac curățenie prin gânduri...

Ploaie torenţială toată ziua... că n-am ieşit din apartament decât la prânz la cantină (peste drum) cu umbrela.

În Beijing sunt inundații și-au murit 37 de persoane. Mașinile "înoată" pe străzi!

111 decedați în toată China și 87.000 de evacuați, 2.000 de case avariate.

Muzician şi antimuzician

De dimineață iar s-aude tropotul stropilor: plouă dens, continuu, mult și nu se mai oprește. Ploaia mă ține acum țintuit în casă. Numai bine: citesc și scriu.

28.07.2012

La televizor ceremonia de deschidere a Jocurilor Olimpide 2012 de la Londra. Amestec de tradițional, modern și excentric.

Îmi place (mă caracterizează) acest eclectism.

Autorul şi prof. Cai Wen

*

M-a vizitat acum o lună profesorul Chen Wenwei, de la Universitatea Militară din Guangzhou, pentru un articol al său de teoria numerelor privind Constanta lui Euler.

*

30.07.2012

Fructe exotice (pentru mine) chineze: *niu-li-e* (cu ţepi, ca o grenadă), *huang-pii, sen-dzu, long-ieng*.

31.07.2012

Televiziunea chineză anunță, printre alte medalii olimpice, și pe românul Alin Moldoveanu, cu aur la tir (tragerea la țintă în aer cu pușca, de la 10m).

Fructe exotice în Grădina Botanică

Grecii antici au pornit olimpiada ca sport de masă — pentru sănătatea populației. Dar astăzi guvernele bagă bani în pregătirea unui grup restrâns de atleți, deveniți mașini care, după ce se lasă de sportul de performanță, se-mbolnăvesc (datorită supra-efortului anterior la care și-au supus corpul).

Extindere, Strict, Modest, Încredere,

擴張 嚴格 謙虚 信任

În cadrul companiei *Doctor Tech* din Guangzhou, numită și *Doctor Club*, de consultanți, prezentăm, Prof. Xingsen Li și cu mine, "Extensica".

Xingsen este un talentat orator, cu mare impact la audiență. Cu glume, cu întrebări ("Metode de inovare extensică"). Eu am vorbit puțin în engleză.

Dineu după conferință.

M-au burduşit cu mâncăruri. Mă simt răsfăţat.

Un ceai cu aromă deosebită, din fructul luo han qua.

Supă din rădăcină de lotus (!) Limbi prăjite de raţă (!)

La mâncare, din nou

Pe 1 august a poposit Mihai din America. Angajat tot de Universitate de Tehnologie din Guangzhou ca web developer pentru situl de extensică. Îi decontează avionul, iar hotelul şi mâncarea asigurate. Dar pe 9 august va pleca în Hong Kong să caute de lucru.

Eu dorm pe canapeaua din antreu. Lui i-am dat camera mea. La cantină folosește cardul meu. Și-a găsi și o fată, studentă la Masterat la Universitatea noastră. O cheamă Chen Li și studiază mecanica. Ingineră. Mihai umblă cu fata toată ziua. N-am timp să mai discut cu el.

Mihai lucrează în php. Este self-employed.

Fiul autorului, Mihai, împreună cu masteranda Chen Li, în zona centrală din Guangzhou

La toate prezentările şi discuţiile de la universitate bem permanent ceai cald.

La tarabele de lângă cantina universității, o femeie vinde şerpi subțiri vii (de mâncat!), broaște râioase, broaște țestoase, și pești vii ținuți într-o pungă de plastic.

Şerpi vii de vânzare

05.08.2012

La Restaurantul "Delicios" ne servesc viermi prăjiţi (în faza pupă – înainte de a deveni fluturi). Se înting în sare prăjită.

Mihai strâmbă din nas. Fu mănânc.

Există patru faze ale metamorfozei fluturelui: faza de ou, faza de larvă, faza de pupă, și faza adultă.

I-am cumpărat lui Mihai un ceas de mână (că n-avea), i-am dat aparatul meu de fotografiat, celularul meu chinezesc (să telefoneze și să trimită mesaje în China; cel american nu mergea aici), bani de buzunar (400-500¥), lacăt de vestiar (pentru sportul de care nu se lasă: haltere), cardul de masă, cópii ale cheilor apartamentului. Avionul i I-am plătit eu, iar universitatea îl va deconta, iar banii îi voi dona lui (vreo 976\$).

06.08.2012

Primesc de la universitate lunar 5965.09¥, deci restul până la 6000¥ reprezintă taxele oprite (0,5818% din salariu).

Alte fructe chineze: şî-liu, şean-giu, ho-lun-gua, tieng-gua.

Mihai, pipăind un fruct cu tepi

În China se vând prezervative la automate chiar pe străzi (în America erau doar la toalete).

Când întâlnsc câte un alb pe stradă, intru în vorbă cu el. Azi am discutat cu Joe Utman (aşa mi s-a recomandat) — predă engleza în particular. Cică oricine cu un paşaport britanic, american, canadian sau australian şi cu un *Bachelor degree* în orice domeniu poate preda engleza în China.

La Restaurantul "Shandom Casa Veche" din Guangzhou, colegii chinezi ne celebrează (pe mine şi Mihai): banchetul de sfârşit al contractului meu de cercetare (*farewell*, în engleză). Shandom este o provincie chineză, locul natal al profesorului Xingsen Li.

Din nou la restaurant, cu colegii de Extensică

Se-apropie întoarcerea mea în America.

Familia e răspândită în cele patru vânturi, fiecare pe unde a nimerit... Afectiv, sunt dărâmat...

"Te duci, şi-am înțeles prea bine Să nu mă țin de pasul tău, Pierdută vecinic pentru mine, Mireasa sufletului meu! Că te-am privit e a mea vină Şi veşnic n-o să mi-o mai iert, Spăşi-voi visul de lumină Tinzându-mi dreapta în deşert.

Ş-o să-mi răsai ca o icoană A pururi verginei Marii, Pe fruntea ta purtând coroană -Unde te duci? Când o să vii?" (Eminescu, citat din memorie)

Îndepărtarea mea definitivă de X. Cred că nimic nu mai poate fi reparat între noi...

Vom locui în case diferite... "Bună ziua, singurătate!". Suntem din ce în ce mai izolați în aceste timpuri moderne...

Autorul, meditând

*

Excursiile astea devin obositoare (pe lângă că sunt costisitoare).

*

La Bank of China schimb 1000 de yuani în dolari Hong Kong.

1HK\$ = 0.8224\$.

Foarte încet, birocratic – durează vreo oră toate formalitățile.

*

Avionul lui Xingsen din Guangzhou către Ninbo a fost anulat din cauza taifunului. Va pleca abia mâine colegul meu de cameră.

264¥ (cca. 41,71US\$) pentru 3 bilete de autobuz Guangzhou – Hong Kong.

**

08.08.2012

La Muzeul Național din Guangzhou. Intrarea gratuită.

Guangdong, istorie și cultură

Chen Li, prietena lui Mihai, ne acompaniază. Este studentă la Masterat în Biznis.

Sculptură în lemn din timpul Dinastiei Tang.

Prof. Cai Wen şi autorul

Minuţioase, date cu bronz, mobile, scaune, paturi, cabinete frumos ornate. Picturi murale în stilul lor chinezesc.

In tradiția chineză camerele din partea stângă sunt considerate mai onorabile decât cele din partea dreaptă.

În antreu, se fuma opium sau se bea ceai în stil Kung Fu.

Atelier de sculptură în lemn din vremea Dinastiei Qing. Piatra de cerneală Duan. Expoziție de Resurse Naturale (sub formă de peșteră). De la Muntele Luofu s-a răspândit folosirea plantelor medicinale în Provincia Guangdong.

Animale și păsări împăiate, plante chinezești conservate, panouri electronice descriptive.

Schelete de dinozauri în mărime naturală: ajung de la un etaj la celălalt al muzeului.

Chen Li şi dinozaurul

Vizitarea Arenei Olimpice, unde în 2010 s-au desfășurat Jocurile Asiatice. 20¥ intrarea (cca. 3\$).

Clădiri impresionante.

Mihai Liviu Smarandache la Arena Olimpică din Guangzhou

Arena este pe o insulă numită Hai Xin Sha [care înseamnă "în mijlocul mării" în mandarină], pe Fluviul Perla.

*

Îl ducem pe Mihai şi-n parcul Xue Yiu.

Poze la Statuia Celor Cinci Capre.

Conform legendei, acum câteva mii de ani, oamenii sufereau de foame. Şi s-au rugat la Dumnezeu să-i salveze.

Dumnezeul le-a dat bunăstare şi cele cinci capre care să le protejeze orașul.

Guangzhou înseamnă și Orașul Floare, Orașul Grâului și Orașul Caprelor.

**

În acelaşi parc, un zid din timpul Dinastiei Minh.

Monumentul Dr. Sun Yat-sen, în amintirea acestui mare revoluționar chinez, ridicat în anul 1929.

lar în jos, Templul (de culoare albastră) cu același nume.

Frizeriţa, la care ne tundem eu şi Mihai, zice că noi suntem fraţi!

Aplic Extensica în Teoria Informației, împreună cu profesorul Ştefan Vlăduțescu de la Universitatea din Craiova:

Prof. Ştefan Vlăduţescu

și cu Victor Vlădăreanu, student la Universitatea Politehnică din București:

Studentul Victor Vlădăreanu

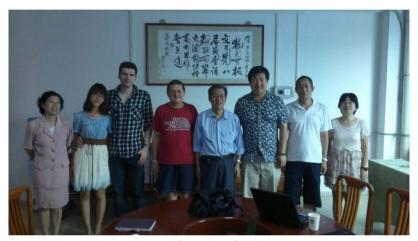
09.08.2012

Cu autobuzul de la Guangzhou la Hong Kong. Două ore. Autostradă largă, cu patru benzi pe o parte și patru pe alta.

Trecem prin Shenzhen. Ce s-a modernizat China! Superclădiri şi-n Shenzhen, aşezate stup una lânga alta, înţeapă cerul.

Trecem frontiera din China în China! [Din Shenzhen în Hong Kong.]
China, o ţară cu două sisteme politice.

Grupul extensic de lucru

Falun Gong goes out of Hong Kong. Li Hongzhi is a wanted person. [Pancarte după trecerea "graniței".]

Ghidul autobuzului vorbeşte cantoneza (mandarină știe puţin). Cică dacă ne pierdem, să-l sunăm pe el la 91339529. Iar numele său englez este Peter.

Zhiming Li, ghidul meu personal şi-al lui Mihai, înțelege puţină cantoneză.

Ne oprim la Templul taoist *Wong Tai Sin*. Foarte cald şi-n Hong Kong. Tempul este numit după Wong Chuping, care, de la vârsta de 15 ani, s-a dedicat filosofiei taoiste, iar la 55 de ani a primit iluminarea, devenind imortal sub numele de Wong Tai Sin.

Se crede că acest templu, înființat în anul 1921, pedepsește spiritele rele, vindecă bolnavii, îi salvează pe muribunzi, ghicește viitorul; îți pui o dorință și te rogi.

Arhitectura este în stilul templelor chineze tradiționale.

Albi suntem doar eu şi Mihai în grupul venit din Guangzhou. Mult mai scump în Hong Kong.

Interiorul din Templul taoist Wong Tai Sin

Toate firmele chineze au şi traducere în engleză. Mai simplu să ne descurcăm aici ca în Guangzhou. Şi pe stradă, 80% vorbesc engleza.

Autobuzul ne duce la centre comerciale ca să cumpărăm, și agenția turistică primește comision în funcție de vânzări la *Free Tax Shopping Store*.

Apoi, la un magazin de bijuterii "TSL Hong Kong".

Nu cumpărăm nimic (în afar' de apă). Ţinem de bani ca să supravieţuim.

Ghida magazinului vorbeşte numai în cantoneză. Nici Zhiming nu înţelege.

Aur de 18 karate. Bijutieri la lucru. Uşi cu intrări codate.

Magazinul a fost înființat de Tse Sui Luen. Are 190 de filiale în Asia.

*

În Zodiacul chinez, anul meu de naștere, 1954, este în Zodia Calului (= energic și victorios).

Aglomerat, strâmtorat, Hong Kong-ul. Blocuri vechi.

Se vede Insula "Hong Kong" la câteva sute de metri de Faleza "Stelelor", unde se află statuia lui Bruce Lee.

Circulația pe stânga. Autobuze cu etaj.

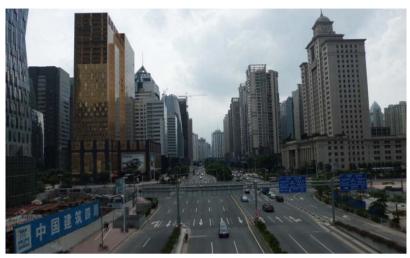
Există un tunel sub apă, care leagă insula de peninsulă.

În Hong Kong, ca și în Singapore, s-au întâlnit două culturi: orientală cu occidentală.

E criză de spaţiu în Hong Kong. Camerele de închiriat sunt mici şi scumpe.

China modernă

Trafic greu la orele de vârf. Trecem prin tunelul de sub apă în insulă.

Multe companii americane (Panasonic, Epson, Sharp etc.), japoneze (Toshiba), sud-coreene (Samsung, Hyundai).

Alt tunel prin munte. Lumea face plajă și baie (la *Repulse Bay Beach*), pe insula HK.

Din nou cu picioarele goale prin nisip și apoi prin valuri. Mi-a plăcut să mă bălăcesc în mări și oceane. Amintindu-mi de Oltețul meu...

Jackie Chan, marele actor, are casă aici.

A doua excursie: croazieră în raza portului "Perla Dragonului".

"The Epoch Time", ziar local pe care îl primim gratuit stând la coadă să intrăm pe vapor. Propagandă contra guvernului chinez.

O apă mică costă 40HK\$ (cca. 5,2US\$) pe punte. Şi o bere tot atât costă.

În rada portului, salbe de lumini de la firmele de pe insulă și peninsulă. Mai ceva ca la Las Vegas!

Toată lumea cu aparatele de fotografiat și filmat. Reflectoare.

Cică-i mai frumos ca în croaziera de pe Fluviul Perlă din Guangzhou.

Raze de laser din turnuri. Şi-o muzică de-ţi vine să dansezi.

Feeria noptii

Preţul croazierei era 140 yuani (nu ne-a taxat în dolari HK), dar obligatoriu să plătim 20 yuani ciubuc ghidului — aşa, fără nicio ruşine.

Seara, străzile orașului gemeau de oameni!

Mihai s-a cazat la Gardenview Building, 197 – 209, Sai Yeng Choi (strada), Apartamentul B, 2/F, 3000HK\$ (cca. 390US\$) lunar, plus 3000HK\$ depozit pentru chirie şi 300HK\$ (cca. 39US\$) depozit pentru cheie.

*

10.08.2012

Dacă traversezi pe roşu, ca pieton, în Hong Kong, te amendează poliția 2000HK\$ (cca. 260US\$).

Rata de schimb: 1US\$ = 7.716HK\$, plus 100HK\$ comision băncii.

De-a lungul străzii *Bute* mergem la cumpărături. Mihai plătește cu Master Card-ul american, sau scoate bani de la ATM direct din contul american.

Mihai s-a-ntors la apartamentul său din Hong Kong. Eu şi Zhiming ne-am continuat drumul spre Macau.

Imagine din Macau

Trei linii de metrou am schimbat până la terminalul Sheung Wan în port.

151HK\$ (cca.19,60US\$) vaporul de la West Bridge, poarta 3, până la Macau (fostă colonie portugheză începând din sec. 16 până la 20 decembrie 1999).

Mi-a plăcut mai mult Macaul decât Hong Kongul, pentru că era mai artistic, mai curat, mai puţin înghesuit.

Stradă în Macau

Foarte puţini vorbesc portugheza, însă majoritatea firmelor şi documentelor sunt scrise bilingv: chineză şi portugheză. Cazinouri (cu jocuri de noroc şi prostituate).

În vreme ce Hong Kong-ul e superindustrializat.

Cu dolarul hong-kongolez puteam cumpăra direct orice, deşi exista şi o monedă locală, numită *macanese pataca* (MOP\$).

Procentul de 80% dintre hong-kongolezi care ar şti engleza, conform wikipediei, este umflat, deoarece cu greu reuşeam pe străzi să conversăm cu cineva despre vreun magazin sau vreo adresă.

Nici mandarină nu prea vorbeau (dialectul principal chinez): Zhiming avea dificultăți cu ei. Cantoneza domină în Hong Kong, Macau și în Provincia Guangdong (sudul Chinei).

O oră de mers. Iar control la paşapoarte, dar mai lejer.

China are două "frontiere interne" între cele trei părţi ale ei: teritoriul principal, Hong Kong, şi Macau. La fel şi trei monede diferite: yuan, dolarul hong-kongonez, şi macanese pataca.

Restaurant în Macau

Pe *Custom Form*, informaţiile sunt în trei limbi: chineză, engleză şi portugheză. Navigăm prin Marea de Sud a Chinei.

Bem-vindo a Macau! [Bine aţi venit în Macau!]

Oraș de cazinouri. Trotuarele, pline de oameni.

Santa Casa de Misericordia în Macau

Promenadă seara pe Avenida de Almeida Ribeiro.

Prof. Cain Wen mi-a propus, la banchetul din 7 august trecut, să vin să lucrez cercetător de Extensică la Universitatea de Tehnologie din Guangdong după ce ies la pensie. Au zis (el, împreună cu Prof. Weihua Li și Prof. Wingsen Li) că-mi vor găsi și... o nevastă

chinezoaică (văzând că eram mereu trist, abătut), ca să nu fiu singur!... Ceilalţi au început să râdă!

Casa de Pasto Son Tak Kong. Restaurant. Bere "San Miguel" din Hong Kong. Plus dineu. Total cost: 100HK\$!

În *Casino Lisboa*. N-avem voie să facem poze. Poliție și înăuntru. Dar nu văd mașini automate ca la Las Vegas. Doar jocuri la table. Puhoi de oameni!

Studentul Zhiming în fața Cazinoului Lisboa, Macau

Gran Lisboa, alt cazino. Are și prostituate.

Macau (sau Macao) cuprinde o parte peninsulară care e legată de două insule, Taipa şi Coloane, prin pasarele peste apă suspendate, formând un sistem de benzi numit Cotai.

11.08.2012

Biserica Largo de S. Domingos, fondată în 1587 de trei preoți dominicani spanioli.

Pe platforma centrală din Macau

La ruinele Catedralei St. Paul, construită în 1602. Fațada care a rămas este cea a vechii Biserici Mater Dei, înființată în anul 1580.

Arhitectul catedralei a fost Carlo Spinola.

În spate, se află *Muzeul de Artă Sacrală*. Cuprinde lucrări catolice de artă între secolele 16 – 20 (picturi, sculpturi, obiecte sfinte).

Ruinele Catedralei St. Paul

Fortaleza do Monte, construită de iezuiți, care apăra orașul. În 1622 îi resping pe olandezi. Se află pe Colina do Monte.

Apoi, *Museu de Macau*. Ruta maritimă a porțelanului: Guangdong, Hong Kong, Macau.

Autorul, la Muzeul din Macau

Diferența dintre ceramică și porțelan.

Din Macau se exportau spre Europa porțelan, mătase, ceai și condimente.

Intrarea la muzeu: 15HK\$ (cca. 2US\$).

Un documentar despre viaţa pescarilor din Macau.

Statuia iezuitului italian Mateo Ricci (1552 – 1610).

Porțelanul cinezesc este renumit de acum 10.000 de ani. A fost exportat în Asia și Europa.

În anii 1553 – 1554 portughezii pun stăpânire pe Macau (în timpul Împăratului Chinez Jiajing).

Priveliste spectaculoasă din Macau

Drumul Porțelanului este urmat de Drumul Mătăsii, Rua dos Mercadores (schimburi culturale dintre Est și Vest).

Expoziția de Artă a lui Lio Man Cheong, născut în Zhuhai, Provincia Guangdong, în 1951. A lucrat în industria filmului 20 de ani. Din anul 2000, s-a dedicat picturii.

Edificiu Public, ridicat în anul 1939, de către guvernatorul portughez al Macaului.

În Centrul Istoric al orașului se află *Templul A Ma*, dedicat zeiței Matsu, construit în anul 1448.

120HK\$ (cca. 15,50US\$) intrarea în Turnul Macau până la nivelul 58 şi apoi la 61.

Turnul Macau

De la nivelul 61, la înălțimea de 233m, săritorii ajung la sol în 17-20 secunde. Primul care a sărit din Turnul Macau a fost neozeelandezul A.J. Hackett. El a înființat și compania de sărituri *AJ Hackett Bungy*, după ce, în 1987, sărise din Paris de pe Turnul Eifell, de la înălțimea de 110m.

Săriturile *Bungy* au fost inventate de tribul Vanuatu din Insulele Sudice ale Pacificului pentru a celebra trecerea băieților în postura de bărbați (maturizarea).

Chiar sub ochii noștri, a sărit o fată (stil Bungy, cu frânghii și centuri legată).

La baza turnului: galeria de artă a Selenei Fung.

Am dormit la Hotelul Florida, 600HK\$ (cca. 78USK\$) pe noapte.

Autorul în Macau

Iar paşapoarte, frontiere între Macau şi Zhu Hai (orășel în China), de unde luăm autobuzul spre Guangzhou (75RMB; RMB = Ren Ming Bi = yuan).

**

12.08.2012

La Megacentrul Universității Guangdong. Clădiri supermoderne. Universitatea noastră de Tehnologie este parte din acest megacentru.

Provincia Guangdong este foarte dezvoltată și mulți chinezi din restul țării imigrează aici în căutarea de lucru.

În față, o "armată" de urși panda, din plastic, reprezentând fiecare câte o ţară.

Foarte originală și friguroasă Expoziția de Sculptură în Gheață a Provinciei Harbin din Nordul Chinei, împreună cu Asociația de Artă în Gheață.

Autorul, lângă sculpturi de gheață colorate

Primim pufoaice groase, negre, cu glugi, la intrare, însă în picioare am sandale – așa că le tremur bine!

Statui de gheață: a lui Buddha, de elefanți, dragoni, lebede, castele, chiar și tobogane pe care ne dăm.

Gheaţa e colorată (verzui, albăstrui, roşietic) că ne şi murdărim pe mâini.

39¥ (cca. 6,20US\$) pe internet, 80¥ (cca. 12,70US\$) la cassă intrarea.

Autorul pe un scaun de... gheaţă

Se vând la magazin, ca animale de casă (pet) și... furnici!

Expoziția despre Tehnologia Informației, acum în ora digitală: *China Telecom.*

Hărți 3D. Jocuri digitale. Tehnologia 2D bar code.

*

Urmărim jocurile olimpice la televizoarele din metrou!

*

Merg pe strada şi nici nu văd. De supărare. Privesc în mine însumi numai.

*

Seara, Chen Li (prietena lui Mihai) şi Zhiming Li au gătit pentru mine în apartamentul meu de la universitate mâncare cantoneză. Chen ştie cantoneza (fiindcă e născută în acest oraș), dar Zhiming nu. Se înțeleg prin mandarină.

*

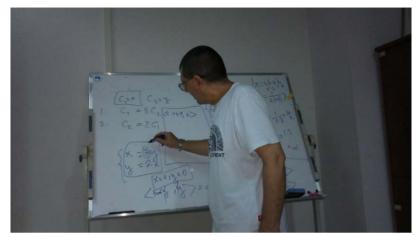
13.08.2012

Mihai îmi scrie prin email, dezamăgit, că în Hong Kong puţini vorbesc engleza (nu cum arată statisticile oficiale propagandistice!) şi-i e greu să se descurce. În plus, spaţiul e prea restrâns (camerele la hotel sunt extrem de mici), iar preţurile mari. Zice că nu i-ar place să se stabilească în Hong Kong.

Mari probleme să schimb yuanii în dolari americani!

Merg cu Ziming pe la câteva bănci în Guangzhou.

Autorul, prezentând la Institutul de Extensică

Fie n-au suficienţi bani; fie trebuie să-i depun în contul lui Zhiming, fiindcă el are voie să schimbe, fiind chinez, iar eu, ca străin, nu am voie (decât din dolari americani în yuani). În final, la China Citic Bank reuşesc să obţin 3,880\$ la rata de 1US\$ = 6,3708¥.

La *Turnul Canton* din Guanzhou, 180¥ (cca. 28,57US\$) intrarea.

Dineu inclus.

Chinezii au obiceiul de a bea apă fiartă goală (nu rece ca europenii). Restaurantul *Chopstix Teahouse*, la baza turnului, ne serveşte apă fiartă în căni.

Turnul Canton este considerat cel mai înalt din lume: de 450 metri, la care se mai adaugă o antenă de 150 metri. Urmeaza Turnul CN din Toronto, Canada (cu 553m), apoi Taipei 101 (cu 509m), World Financial Center din Shangai (cu 492m), Turnul Perla Orientală (cu

468m), Turnurile Gemene Petronas din Kuala Lumpur (cu 452m), Empire State Building din New York (cu 449m), International Finance Center (al doilea mare turn din Guangzhou) (cu 437m) şi International Finance Center din Hong Kong (cu 416m).

La nivelul zero al Turnului Canton se află o galerie despre istoria Guangzhou-ului.

Turnul Canton, noaptea

Ascensorul ne duce până la nivelul 108 (la 433.20m), apoi coborâm la nivelele 107, 67, 30, 0.

Pentru a poposi și la etajul 112 ar trebui să mai plătim 130 yuani (cc 20 U\$).

Muzică în surdină.

Turnul găzduiește stația locală de televiziune, dar și altele provinciale.

Are restaurante rotative cu o capacitate de până la 460 de persoane. O grădină și săli de jocuri de înaltă tehnică.

*

Mâine voi pleca în America.

Am stat prea mult în China... Să nu-mi iasă pe ochi! În societatea modernă trebuie să te adaptezi la inadaptabil, altfel eşti strivit...

Research Institute of Extension Engineering Guangdong University of Technology

CERTIFICATE

The Research Institute of Extension Engineering of the Guangdong University of Technology certifies that Professor Florentin Smarandache, Ph D, has effectuated post-doctoral scientific research related to applied mathematics in resolving contradictory problems (Extenics) and combination of conflicting information in engineering and cybernetics.

广东工业大学可拓工程研究所证实弗罗仁汀.司马仁达齐教授已经 完成博士后访学研究,其访学期间的研究领域涉及应用数学方法解决 矛盾问题的可拓学以及结合信息工程与控制论中的交叉应用。

He has done research for our university about three months in the period of 19 May - 14 August 2012, when he wrote five papers. His post-doctoral thesis was "The Generalization of the Extension Distance and the Extension Dependent Function from One Dimension to 2D, 3D, and in General n-Dimensions and their Applications."

Dr. Florentin Smarandache had also given many scientific presentations that were attended by professors and Master and Ph D students from our university.

他自2012年5月19日至8月14日,在我校访学3个月。期间撰写完成5篇论文。他的博士后论文是"泛化的可拓距离和关联函数从一维到二维,三维,和通用n维空间拓展及其应用"。弗罗仁汀.司马仁达齐博士还为学校的教授、研究员及硕士、博士研究生做了多场学术演讲。

Prof. Cai Wen Founder of Extenics Honorary Director of Research Institute of Extension Engineering Guangdong University of Technology August 14, 2012

As the vice chairman of Program Committee

Dear Florentin Smarandache,

I've received your email and asked Lucas/Zhiming to tell you the message which you can see in the previous Lucas's emails.

You truly made a good impression on my mind in Guangzhou. In the following days, I do hope keep in touch tightly with you and invite you to come to China frequently.

For the third group of international scholars of Extenics, they hoped postpone their visiting due to the time of visiting conflicting with their other programs. So, we decided to change the time. However, during Jan. and Feb. of 2013 (1-2, 2013), there is the Spring Festival (New Year Festival), which has few thousands years' history and is one of the most important festival in China. Therefore, for convenience, we changed the visiting time to March, 1—31, 2013 (about 30 days).

"The international symposium of Extenics and Innovation Methods" will be held in Beijing, China, August, 16—18, 2013. For our side, we truly wish you can serve as the vice chairman of Program Committee, which is a great honor for us, Meanwhile, you can recommend other professors and scholars to become committee members. Welcome to coming China to hold and participate the symposium.

Look forward to seeing you again.

Best regards.

Sincerely yours, Cai Wen Cum să traduc din engleză în română cuvântul Extenics (care este conectat cu Extension)?

M-am gândit la "Extenică" pentru început, românizare a noţiunii, dar mai descriptiv se arată neologismul "Extensică" (amintind şi de Extins, sau Extindere - traducerea lui Extension).

EXTENSICA este știința rezolvării problemelor contradictorii din multe domenii, introdusă de profesorul chinez Dr. Cai Wen în anul 1983.

(Autorul)

***

Această carte, despre sudul Chinei, continuă noul gen literarartistic lansat de Florentin Smarandache în 2004, numit

FOTOJURNAL INSTANTANEU

adaptat cerințelor cititorului și scriitorului contemporan grăbit, bazat pe abundența de imagini corespunzătoare textului, plus scrierea directă, rapidă, la prima mână, pe locul vizitei, cu verbe puține, și exprimări scurte, neșlefuite.

(Editorul)

